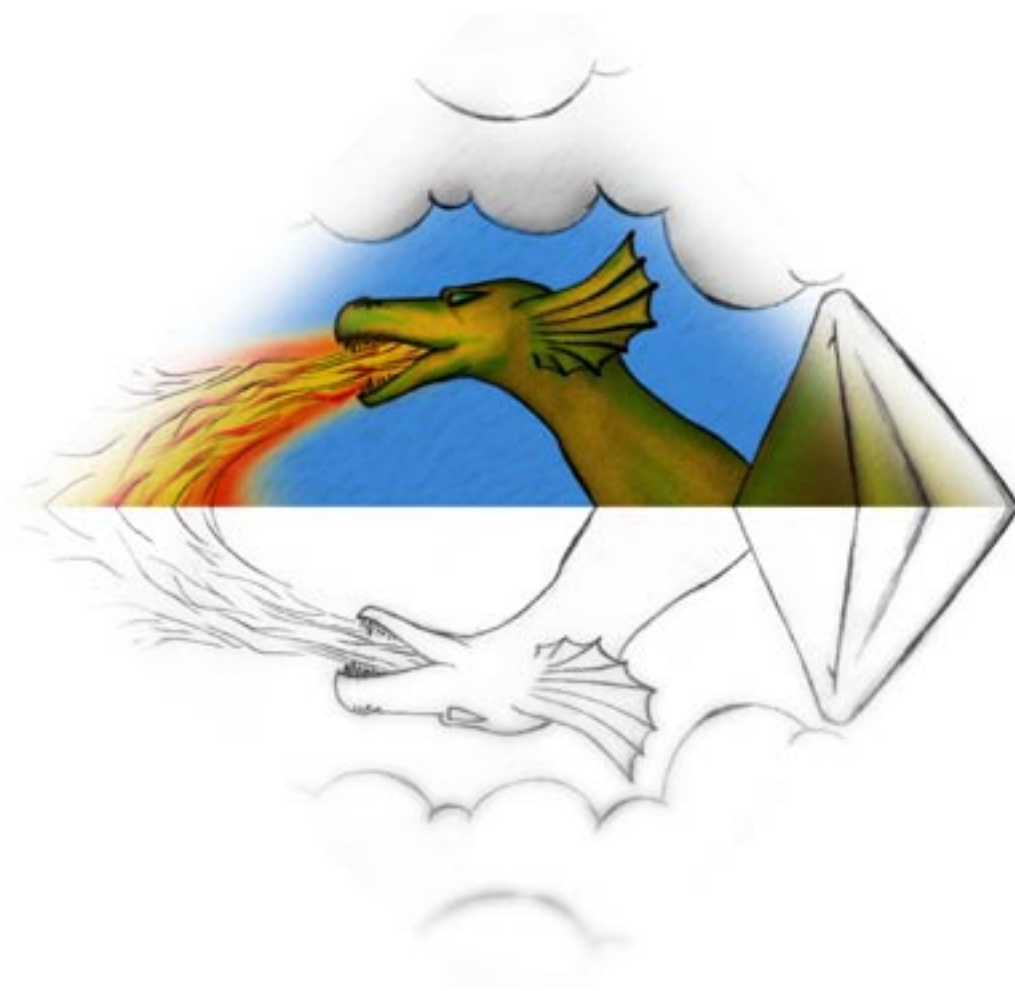

HMLOVÍ DRACI

Zbierka Starých Písaných Slov Marcela Zúbrika (MacO)

HMLOVÍ DRACI

ČIERNY A BIELY

IO2T

VODA ŽIVOTA

STRETNUTIE V DAŽDI

KUKUČIE ZOBÁČIKY

OBCHODÍK

NEMÁŠ RÁD

MILÝ SPOLUTRPIACI

RPMMnSOSZ

POVIEDKA ČÍSEL 1999

WHIAN

SEN INDIÁNSKEHO LETA

ZVONY

MAĽERIX

ČIERNY A BIELY

Kde bolo, tam bolo, boli raz jeden veľký pes a čierny kocúr. Mali vzťah ako každý iný, im podobný pár - nevychádzali spolu. Mali problémy s prítomnosťou toho druhého vo svojej blízkosti. Aj keď na seba vydávali množstvo rôznych zvukov, nie a nie nájsť spoločnú reč.

Raz, keď bol veľký vo svojom ohradení a čierny ho v bezpečnej vzdialenosti obchádzal, vyvrcholili ich vzájomné nesympatie. Na zúrivy brechot veľkého odpovedal čierny krvavým škrabancom na pysk a spokojným odkráčaním. Dodnes neviem, čo sa medzi nimi potom stalo, len nás jedného dňa prekvapili svojim prímerím. V mieri spával čierny na veľkom. Na oboch bolo vidieť niečo ako šťastie z toho, že už nie sú sami.

Svoje tajomstvo zblíženia si odniesli do večných lovíšť, ale mne tu po nich zostalo ich poslanstvo. Začínam veriť, že zvieratá k ľuďom prichádzajú, aby im pomáhali objavovať seba samých.

IO2T

toto venujem nikomu veľmi blízkemu, niekomu koho som mal a stále mám veľmi, veľmi rád

Bolo kdesi vajíčko, maľované pre svet, čakajúce kdesi v čase, na svoj krásny živý kvet. Mäkká škrupina tu pukla, pomalinky rozbila sa a zelená našla ďalšie dieťa rosy - pochopia len bosí. Zasa. Nebol to svet pre vajíčko, neronilo slzy, jeho dieťa, chladné, tvrdé, bolo krásne, dobré. Únos, zbohom domov, bez návratu, hľadajúc svet bez závratu, sklo, v ňom voda, bez vzduchu. Má svet poruchu? Svet, svet, svet - toto nie je. Cudzí, mŕtvy, chladný, slnko nie je, ani krásne teplo. Učí zobúdzťať sa pre nádych. Škriabe drápmi mokré sklo. Neprirodzené - to je ten pocit, ktorý vnútri, plače v ňom. Rýchla zmena, zrazu teplo, cíti radosť, nový svet, zase znovu trochu rástol, živý kvet, ktorý bol ním. Zvonka kúzla, to je tá zmena, má nádherné mená, hoc nepotrebuje ich. Svet, svet, svet - toto nie je. Znovu. Síce občas teplo, energia svetla, lámať ho na vode, ale stále viac to chápe. Svet, svet, svet - toto nie je. Chce ho nájsť. Hľadá občasnou slobodou. Cesta nájdená. Svet, svet, svet - za ňou, za bránou zavretou. A čaká. Na pána slobody. Jeden deň, sloboda, brána otvorená. Uteká, pád, uteká a so slzami v očiach, hladí na ten svet, svet, svet. Žiara, radosť, úsmev v srdci. Svet, svet, svet. A zrejme blízky koniec.

VODA ŽIVOTA

Jeho meno bolo Martin. Vonku bolo sychravo a preto sedel pod svojou strechou. Boleli ho síce kíby, ale nemohol odolať kvapkám dažďa. Pozeral sa cez dvere svojho pozbieraného domčeka a usmieval sa na ne. Už mu nenaháňali strach. Predtým sa ich totiž bál. Bál sa ich ako spomienok padajúcich z neba, občerstvujúcich pamäť strachu. Ale teraz to bolo iné. Keď sa ráno zobudil, vôňa dažďa ho osviežila. Ešte nikdy sa necítil tak krásne v takom tmavom ráne. Obliekol si šaty a išiel sa prejsť. So starým, kedysi dávno ukradnutým dáždnikom prechádzal jemným dažďom neskorého leta. Voda mu z neho čúrала v malých vodopádoch a on si po prvýkrát v živote uvedomil, aký je dážď krásny, že tráva vie byť aj zelená a vzduch, ááách, krásne vonia. Roky pred sa nadobro strácali za týmito pocitmi. Dva roky plné nočných mor, nasiaknutých ničiacou vodou, zlom z ľudí ostatných i z neho samotného. Spánok preňho počas nich znamenal chladný pot, mihot zreničiek pod viečkami a časté budenie sa spojené s výkrikmi. Minulosť ho až do dnečka mučila svojimi nástrojmi strachu, uzatvorenosti, nedôverčivosti a svedomia. Jeden deň sa mu stále vracal pred oči. Deň, ktorý nikto nečakal a na ktorý si teraz, po dvoch rokoch, spomenie už len málokto.

Pohádal sa vtedy so svojim synom a zamračený ako pobúrkové nebo navôkol, išiel sa prejsť. Z osady, v ktorej žil, prešiel do štvrte bielych. Chcel sa len poprechádzať po uliciach a vypustiť z hlavy hádku, ktorá mu v nej ešte stále znela. Bol už na niečo takéto starý a jeho horúce srdce dotlievalo. Túžil už len mať od nich všetkých pokoj. Zabočil smerom od riečky a obchádzajúch mláky, aby si nezamočil topánky, sa obzeral naokolo, keď zacítil tichú obavu, o ktorej nevedel odkiaľ je. Nervózne pridal do kroku a napínal uši. Zastavil sa. Začul niečo. Strašidelne hučiaci zvuk, ktorý sa približoval. Začul krik a tony vody valiacej sa s ním. Rozbehol sa smerom k riečke, rozšplechujúc cestou kaluže. Zastavil sa až pri brehu. Len na moment zazrel, ako sa malá rieka zrazu mení na veľkú vlnu, pripomínajúc tak zdvíhajúcu sa obrovskú

kobru. Stihol sa len udivene nadýchnuť. Narazila do neho ako bežiacia stena. Zabávala sa s ním ako vietor s listom. Nevedel, kde je hore a kde dolu, zabudol dýchať. Videl len pohyblivú hnedú masu pred očami. Zacítil pár nárazov, ale neboli také silné, ako ten, čo ho vytrhol z tohto živlu. Vyrázilo mu to utajený dych a jeho bubliny ušli s hlavnou vlnou. Držal sa však toho, čo ho zdržalo a pustiť sa bolo posledné, čo mienil urobiť. Skôr sa chcel zorientovať a dostať sa z dosahu prúdu. Napokon sa mu to podarilo. Dobitý a doškriabaný sa zvalil na mokrú zem, snažiac sa upokojiť svoj dych. Kvapky dažďa mu dopadali na tvár a vzduch prinášal krik rozhnevanej rieky. Pozrel sa smerom odkiaľ vyšiel. Bolo tam množstvo krikov držiacich sa na okraji prúdu. Uvedomil si, aké šťastie mal. Tu si spomenul na synov a vnúčatá. Keď unavený došiel na miesto, oproti ktorému kedysi stála ich osada, prúd nechával na brehu len množstvo blata a zopár pováľaných kusov voľakedajších príbytkov a mokrého šatstva. Nevedel, čo ďalej. Bol zúfalý. Chcel sa dozvedieť, kde sú a či sa im nič nestalo. Začal vtedy ľutovať všetko zlé, čo im kedy povedal, všetko nesprávne, čo kedy urobil. Možno to bola tá chvíľa, kedy si uvedomil, aký vzácny je život.

Pri tej povodni prišiel o syna, s ktorým sa predtým pohádal, o nevestu a tri vnúčatá. Bol to pre neho krutý zážitok. Odišiel potom z tej obce niekam úplne inam. Pokúšal sa hľadať prácu, ale povedzte, kde nájde prácu starý róm so zápisom v registri trestov? Pred týždňom si však predsa len niečo našiel a i keď to nebolo najúžasnejšie povolanie na svete, robil rád, pretože cítil, že existuje a má niečo, čo niektorí neobjavia nikdy. Že svet je predsa len nádherný.

“Táto” poviedka “bola zverejnená” v rubrike príbeh v časopise Život č. 34. Ak túto stránku číta niekto, kto pozná pani Václavkovú z redakcie Života, pozdravte ju odomňa a odkááte jej, že som jej veľmi “vdáčny” za to, že pozmenila môj príspevok a že takto “podporila” moju mladú tvorivú činnosť. “Ďakujem.”

STRETNUTIE V DAŽDI

Stál tam. Prišiel skôr. V ušiach mu ešte stále znela hudba, ktorou sa v hoteli pokúšal ukludniť nervozitu v sebe. Márne.

Pozrel sa na hodinky. Ešte dvanásť minút. Ešteže pršalo. S kvapkami sa čakalo ľahšie. Cítil na klobúku ich dotyky. So spevom sa na ňom stretávali a potom spoločne skákali na zem. V žiare vrčiacej lampy žltého svetla svietili ako zlaté slzy spomienok. Akoby zastavovali čas a na niečo čakali. Možno na kruhy mlák navôkol. Potriasol veľkým čiernym dáždnikom, ktorý ho spokojne držal za ruku. Zložený odhodil pár stekajúcich kvapiek a čakal ďalej. Čakanie je vždy také dlhé. Sledoval ako mu po dlhom kabáte stekajú kvapky a počúval hudbu, ktorú hrali tisícky kvapiek vlahy. Šum dažďa, vrčanie lampy - znelo to takmer ako ticho. Takmer ho to upokojovalo.

Hodinky. Kedy už príde? Začal si predstavovať čo všetko ju asi ešte zdržiava. Možno žiarlivý manžel. Možno aj deti. Určite. Vždy chcela mať deti. Určite sú rovnako krásne. A čo ona? Ako veľmi sa zmenila? Bude ju vôbec poznať? Čo jej povie? Bude na ňu zase len nemo hľadieť a obdivovať ju? Nie, určite s ňou nadviaže aj nejaký ten rozhovor, ktorý bude tak ako vždy zaváňať filozofiou. Budú zas prehovárať jeden druhého o svojej pravde, potom sa na seba usmievať, počítať hviezdy a hľadať v ľuďoch dúhy. Boli to krásne časy. Čas!

Ešte štyri minúty. Žeby skutočne manžel? Nevedel ani, či je vydatá. Vždy túžila po vlastnej rodine. Veď hlavne kvôli tomu sa pred siedmymi rokmi rozišli. Ich dva svety sa začínali rozchádzať. On nemohol žiť v rodine. Zakaždým sa mu pred očami premietol obraz ich rodiny, to ako raz opúšťa rodinu, inokedy zase seba a svoje sny. Nemohol žiť bez slobodného behu za svojimi snami. Nedokázal žiť v klietkach vzťahov a

väzieb. Ona zase túžila stať sa matkou a hoci milovala slobodu ktorú nosil vo vreckách, tento imštinkt bol silnejší. Cesty, ktorými sa rozhodla ísť ich budúcnosť sa navzájom stále vzdalovali, až sa jedného dňa cez list rozišli. Napísali obaja. Oba listy boli o tom istom. O križovatkách - tých uzloch ciest, ktoré určujú ďalšie cesty. Križovatky to všetko miešali.

Mešká minútu. Je to veľa? Nie. Ona ale vždy chodievala načas. Žeby výnimka? Náhoda? Možno. Alebo to mal byť len žart? Hlúpy žart napísaný tak krásne v liste ktorý mu poslala? Odkiaľ vlastne vedela kde práve je? Jemu sa to nepodarilo zistiť. Vtip? Nie. Nerob paniku. Je to len minúta. Počkej ešte pár minút. Oprel sa o lampu, pod ktorou stál a čakal.

Vtedy začul kroky, prechádzajúce vodou kaluží. Prestal sa opierať. Uvidel jej dlhý kabát a dáždník. Skrývali ju pred ním i pred dažďom, ale on cítil, že je to ona. Iba on ju cítil.

Bola tak trochu nazlostená sama na seba. Vyzeralo to tak, že kvôli tomu telefonátu nepríde skôr. Chcela ho vidieť prichádzať. Tešila sa kedy ho znovu uvidí. Pridala do kroku pri spomienke na jeho žiariace oči. Boli ako jeho svet a človek sa z ich úsmevu mohol veľmi ľahko nakaziť dobrom. Boli rovnako ako ich majiteľ plné slobody. Pri spomienke sa dlho hrejivo usmiala. Zabúdala na dážd' navôkol.

Znovu sa pozrela na hodinky. Za minútu by tam mala byť. Nepríde už skôr. Dážd' sa lial a ona sa pod kvapkami rozpamätávala na ich čas. Na to, ako zvykli ležať na sene a pozorujúc nočný jagot sa hádali, kto má pravdu, na ich cesty a nočné šialenstvá. Ich rozhovorom rozumel len málokto. On, rytier prírody a učiteľ jej zákonov a ona, ľudská víla, ktorá ho fascinovala. Kombinácia, ktorá objavovala svet v tých najkrajších farbách. Svet v ktorom neexistovalo zlo a dobro, kde bola len prítomnosť. Neskôr, keď už cítili rozchod, snažili sa ho zahnať tými najväčšími bláznovstvami, aké kedy zažila. A potom sa akoby stratili jeden druhému v hmle. Roky bežali a ona si už nenašla niekoho s kým by jej bolo tak

dobře. Plány na rodinu odsúvala. Venovala sa viac sebe a svojim snom. Hoci si to nechcela priznať stále nad ním uvažovala. Nakazil ju tou svojou slobodou. Chcela byť zase s ním. Chcela nejako opatrne spojiť ich svety, hoci sa už zmenili. Preto mu napísala. Hlavne preto. Vzdialené zahrnenie ju vytrhlo z úvah. Pridala do kroku, neobchádzajúc mláky. Dážď sa ju márne snažil zbrzdiť.

Uvidela ho. Stál pod lampou, z ktorej na neho padali žiariace lúče. Opatrne sa rozbehla. Jej topánky začali prskať dážď všade navôkol. Pobehol k nej a objal ju rovnako silno. Mokří a šťastní tam spolu stáli v objatí, ktoré ich spájalo. Vymenili si prvý spoločný bozk. Lampa ich neúplne osvetľovala a číry dážď vôkol nich sa menil na prítomnosť.

KUKUČIE ZOBÁČIKY

Jedno ráno si tak ako každé iné ráno vyšiel pán Simpleton do blízkeho obchodíka, aby si nakúpil zvyčajné raňajky, na ktorých si vždy rád pochutí, skôr ako ide pracovať do továrne na kukučkové hodiny. Skôr ako zamkol, overil si, či má všetko, čo potrebuje. Áno v ľavej ruke taška a v nej peňaženka so sto korunami, v pravej kľúče. Zamkol. Pre istotu dvakrát. Vždy zamkýnal na dvakrát. Nelozmýšľal ďalej. Vedel, že tie dvere, ktoré tak urputne zamykáva, by sotva vydržali prievan, ale ďalej nerozmýšľal. Dnes má asi nejakú zlú náladu. Pustil kľúče do tašky a ony bolestivo zaštrngotali. Nikdy tak nerobil. Nazlostila ho tá jeho nálada. Zišiel dolu schodmi a pomaly, už pokojne začal kráčať k chodníku. Nebol ďaleko. Aj tak však cestu chladným a vlhkým ránom krátil rozmýšľaním. Dnes mal akúsi zadumanú náladu. Trochu ho znervózňovala, ale nerozhádzala ho. Zamyslel sa nad svojou prácou. Keď bol malý, chcel byť účtovníkom. Nie požiarnikom, smetiárom, potápačom, parašutistom atď. ako ostatné divé decká. On chcel byť účtovníkom. Nelákalo ho dobrodružstvo. Pokladal ho za zbytočné riskovanie. Najradšej sedel doma vo svojej vyhriatej posteli s nejakou dobrou životopisnou knihou od nejakej úspešnej ženy a spokojne popíjal svoju obľúbenú kávu, o ktorej vedel, že ju melú v “jeho” meste. Teraz pracoval v podniku, kde “všetko pracovalo tak, ako malo”. To mal rád. Jeho prácou bolo stáť pri bežiacom páse plnom kukučkových hodín a čakať, kedy kukučka vystrčí z dvierok hlavu, aby jej mohol rýchlym ťahom špeciálneho štetca namaľovať zobáčik na červeno. Mal rád túto prácu. “Cvičil si pri nej postreh” a nemusel sa báť nejakých nečakaných zmien. Nemal rád zmeny.

“Á, dobrý deň, slečna Tvarovaná,” pozdravil sa pohľadnej slečne, ktorá sa k nemu pripojila na jeho ceste do obchodíka. Stretávali sa takto od ôsmej hodiny a tridsiatej minúty piatku prvého apríla 1992. Bola pekná. Vzždy sa tak zvláštne pousmiala, keď sa s ním stretla a to sa mu strašne páčilo. Miloval jej veselé a bezproblémové pohyby, jej úžasný tvar tela, nádhernú

tvár, štebotavo-prešibaný hlas a šibalské oči. Mal ju rád. Nedokázal jej to však nikdy povedať. Ani len naznačiť. Nevedel, či ho má aj ona rada. Jediné, čo o nej vedel, bolo je priezvisko. Raz v noci si všimol jedného podozrivého galgana, ako zvoní na zvončeky. Ten zasran jednoducho stlačil nejaký zvonec a potom ušiel. Simpleton sa tam objavil presne v tej chvíli, keď krpec stlačil zvonec, ušiel a v okne na poschodí sa zjavila ona. Keď sa pozrel na zvonec, ktorý tam ten chalanisko stlačil, prečítal si jej priezvisko. Pozrel sa hore bľabotajúc niečo o tom, že to nebol on, na čo sa slečna Tvarovaná milo-premilo usmiala a pomaly zatvorila okno. Tej noci nemohol zaspať. Á, boli už takmer pred dverami obchodíka. Nadbehol si, aby jej pootvoril dvere.

Predbehli sme ho však my - traja podozriví. Už na prvý pohľad sme vyzerali na jeho vkus príliš odlišne od okolia. Otvorili sme dvere a slabo, až jemne sme od nich odtlačili pána Simpletona. Všetkými tromi hlasmi sme mu naraz povedali:

“Nedáš prednosť dáme?”

Simpleton si pripadal ako neokrôchaný galgan, ktorý nepozná, čo je slušnosť. Slečna Tvarovaná obzeravo, s tým svojím prebúdžajúcim úsmevom vošla dnu.

Všetci traja sme sa na neho pozreli a rukou sme mu ukázali, že už môže ísť. Každý nás mal rád, okolie nás zjavne milovalo, ale jemu sme sa vôbec nepozdávali. Lebo sme ho odstrčili odo dverí. Vošiel dnu a postavil sa na koniec radu ľudí spokojne čakajúcich na obsluhu a očami si vyberajúcich raňajky či desiatu. Za neho sme sa postavili my.

“Dobrý deň. Prepáčte mi, že som vás predbehol a tak odstrčil, ale na prvý pohľad sa mi zdalo, že predbiehate slečnu. Prepáčte, zrejme to bol omyl,” ospravedlnili sa.

“To si myslím, že je to omyl. Ja som tej slečne išiel otvoriť dvere, keď ste ma vy traja predbehli,” odvetil a snažil sa zabudnúť na tých neprijemných ľudí.

Stále sme mu však vadili. Znervózňovalo ho, že sme stáli za ním.

“Ja som pán Človek,” predstavili (sme) sa mu spoza jeho chrbta trojhlasom.

Nepochopil, prečo vravia v prvej osobe. Pokúšal sa sústrediť na niečo iné. Nedarilo sa mu to. Neprestajne

akoby ich videl pred sebou. Obchodníka v perfektnom obleku, vedľa neho spoteného a smrdlavého motorkára a nakoniec veselého vysmiatego gentlemana s ezoterickým nádychom osobnosti.

Tváril sa, akoby niečo počúval. Akoby počúval mňa, ale ja som už len ticho stál za ním a rozmýšľal. Bolo to zvláštne, ale keď ma prvýkrát uvidel, pozrel sa na mňa, akoby pri mne stáli ďalší dvaja. Jednoducho si očami premeral mňa a ešte niekoho po mojich stranách. A ešte keď mi pri odpovedi povedal “vy traja” trochu ma to zaujalo. Začal som uvažovať, kto to je. Začal som si ukladať v hlave informácie o pánovi Simpletonovi.

Pán Simpleton, načúval rozhovoru tých troch za ním. Rozprávali sa o ňom. O celom jeho živote. Nevedel, odkiaľ tak dobre poznajú jeho život. Nechápavo sa zamýšľali nad jeho detstvom. Nikdy sa nehral vonku s priateľmi a kamarátmi. Nepoznal tie chvíle zablatenej mláčky s chabou hrádzou z blata a kamienkov, na ktorých deti tak rady pracovali. Nepoznal silu priateľstva, dôvery a šantenia. Začal to vidieť odrazu inak. Tie deti, čo šantievajú pod jeho oknami, sa mu už nezdarilo byť tou drzo a uvrešťanou kopou deciek, ale kolektívom nádherne “zohraných” čistých dušičiek. Rodičia mu odmalička vtĺkali do hlavy, aby nikomu neveril, nehladal si kamarátov, neveril ženám, ... Pochopil, že to síce boli dobré rady, ale nie pre hravé dieťa. Pamätá sa, že sprvoti sa veľmi chcel hrať. Spočiatku to v ňom zákerne potláčali rodičia svojím nezaujmom (záujmové krúžky, športy, vedľajšie činnostné krúžky ...). Neskôr už túto slabnúcu chuť začal potláčať aj sám. Výsledky na základnej škole mal vynikajúce. Všetky triedy prešiel s vyznamenaním a s čistými jednotkami. Naozaj stačilo len to, čo ho učila mama. Povedať presne to, čo bolo niekde napísané. Nebolo treba si tvoriť názor. Názor bol celkom zbytočný. Nepozerala ani nečítala rozprávky. Museli ho zaujať iba tie veci, ktoré “potreboval najviac”. Nemal sny. Také detské. Iba také, že chce mať jednoduchú, ale dobre platenú prácu účtovníka. Stratil detstvá i ľudskú fantáziu. Pomaly začínal nenávidieť svojich rodičov, svoje okolie za to, že z neho spravili takúto citovú kaliku. Spoločnosť ho opancierovala, ale zabudla, že musí mať aj niečo iné ako pancier. Ako tak

počúval celý svoj život z dialógu za sebou, začal sa mu celý hnusiť. Ale dialóg za ním pokračoval. Stredná škola. Bol v nej rovnako na základnej absolútnym samotárom, ktorý nemal kamarátov. Známkový však znovu boli viac nez výborné. Boli perfektné. Tu tiež platilo matkino heslo. Učiteľom stačilo povedať to, čo bolo niekde napísané, prípadne pochopiť princíp fungovania. Okolie, teda spolužiaci ním zjavne opovrhovali, ale na to bol už zvyknutý. Keď sa mu smiali, smial sa on im. Teda ich školským výsledkom. Ešte pred chvíľou to videl tak, že mladý človek chodí do školy preto, lebo je to najlepší čas na učenie. Až teraz si uvedomoval, čo to asi musí znamenať pre mladého človeka presediť najlepšie roky v lavici a snažiť sa nevšimáť si zelenú trávu. Výhoda v tom bola aspoň tá, že sa človek občas niečo naučí a škola niekedy pritlmila niektorých divších študentov. Niekedy. Rozhovor ďalej hovoril o tom, ako vzorne s vyznamenaním skončil vysokú školu a potom hľadal prácu. Občas mu jeho život ako poslucháčovi pripadal ako scenár zlej soapopery. Dlho si hľadal prácu. Nakoniec skončil tu. Pche. Maľuje kukučkám zobáky. Zrazu sa mu to zdalo byť tou najhlúpejšou vecou, akú mohol človek v jeho veku robiť. Prišiel rad naňho. Pozrel sa na predavačku a s prekvapenými očami sa na ňu zadíval. Pár sekúnd.

“Čo si prosíte,” spýtala sa ho preberajúco predavačka. Normálne by si zobral svoje štyri rožky, dva jogurty, mlieko a štvrtinu chleba. Tak mu to kázala mama, keď sa s otcom sťahovali za vyšším platom. Jeho rodičia sa nikdy nerozvedli. Nemali totiž čas na hádky. Stále boli akoby v práci.

“Jedny cornflakesy, mlieko, med a tamtú čokoládovú tyčinku,” povedal ani nevedel ako a ukázal na jednu z poličiek. Predavačka tiež prekvapená jeho zmenou mu to podala a on sa prekvapene zadíval na účet na displeji. Smutne držal stokorunáčku v ruke a podal jej ju.

“Ostatné mi pripíšte na účet,” poznamenal len tak z brucha. Nikdy predtým nekupoval na dlh. Mama mu vždy hovorila, že dlhy treba hneď vyrovnať. Dal si nákup do tašky a vyšiel von. Ešte sa pozrel cez sklenenú výplň dverí dovnútra. Namiesto zvláštnej

trojice tam uvidel niekoho iného. Hovorenie v prvej osobe, nemožnosť toho, aby traja naraz otvorili tieto dvere - preletelo mu hlavou. Uvidel tam svojho suseda. Nikdy sa spolu ani len neporozprávali. Sused sa spočiatku zdravil, ale keď mu Simpleton odpovedával len nedôverčivým pohľadom, prestal. Odtrhol pohľad od skla a vyšiel spod špinavozeleného prístrešku pred obchodíkom. Nešiel domov. Cestou s taškou v ruke zjedol čokoládovú tyčinku. Došiel až do jedného z mnohých parkov v meste. Pozrel sa hore. Zazdalo sa mu, ako by sa slnko usmialo. Ušami mu prešiel slabý vetrik, ktorý zašepkal iba jedno slovo. Konečne.

Ako tam tak stál, všetko sa menilo. Všetko. Už vedel, že takto to nemôže byť. Nechce byť stroj. Dnes do roboty nepôjde. Nebude už maľovať zobáky kukučkám.

OBCHODÍK

Pani Victimová bola osamelá staršia žena, žijúca pokojne vo svojom svete na kraji mesta. Bývala vo svojom domčeku s malými potravinami na prízemí celkom sama. Úplne jej to vyhovovalo. Rada sama každé skoré ráno porozkladala do čistých regálov voňavé pečivo a ostatné čerstvé pochúťky. Sledovaná ešte slabým ranným slnkom poriadne poutierala pupty a starožitnú pokladnicu a otočila štítok na dverách na stranu s nápisom otvorené. Predávať pokojné raňajky ostatným neznámym priateľom a predstavovať si, ako sa ich deti napchávajú tými dobrotami jej robilo neuveriteľnú radosť a nachádzala v nej zmysel pokoja staroby. Večer, keď už nemala žiadne povinnosti, obchodík bol zamknutý, poplašné zariadenie zapnuté a neregistrovaná brokovnica nevinne stála pri posteli, posadila sa do sa do starého kresla svojho sveta a pokojne čítala knihy, ktoré už toľkokrát prečítala. Mala dosť čudný vkus, veď sci-fi a detektívky spolu s rozprávkami nečítava každá osamelá žena, ale ju to uspokojovalo a napĺňalo silou.

Rozospatý pán Bosslen bol detektívom oddelenia vrážd. Neznášal, keď ho ľudia volali detektív, lebo mu to pripadalo gýčové - neznášal tie vžitité typy s baloniakom, klobúkom, smrdľavou cigaretou v prstoch a neklesajúcim promile alkoholu v krvi. Také upršané typy smútku nechápal. Preto, keď ho takto označovalo množstvo ľudí, ktorí sa tu zhŕkli, znervóznel. Vošiel radšej rýchlo do malej obývacej izby, pekne upravenej starej bytovky, obhliadnuť to, kvôli čomu sa tu všetci takto zišli. Nebolo v nej veľa nábytku - gauč, fotelka, stôl a televízor, ale bol tu poriadok. Ležala tam na gauči mŕtvola asi tridsať ročného muža. Nenašli sa žiadne stopy súboja. Nemal na tele žiadne stopy, vyzeralo to skôr na otravu. Zjavne bol mŕtvy len niekoľko hodín.

Pán Bosslen si vytiahol zápisník a zapísal si všetko, čo si všimol, ešte raz pre istotu prezrel pobrobne celý byt, ale už nič nenašiel.

- Jim, odkiaľ sme sa o ňom dozvedeli? - spýtal som sa najbližšieho policajta.

- Zavolał nejaký anonym. Nejaká mladá žena.

- Mhm.

O chvíľu už sedel v aute a cez vysielaciu sa spojil so stanicou. Vyžiadal si informácie ohľadne mŕtveho, s kým býval, ako žil. Požiadal aj aby mu zavolali, keď budú výsledky pitvy. Spočiatku bol zlostný, že ho zobudili takto uprostred noci a preto odtiaľ čo najrýchlejšie so svedomím odišiel. Teraz však, keď už pokojne sedel v aute, pouličné lampy - páni šera nočných ulíc - ho nútili rozmýšľať nad tým prípadom. Nešlo o obeť toho vraha, po ktorom teraz pátral. Vrahom tohto muža bola istotne žena. Príbeh tohto prípadu mu bol zvláštne známy. Akoby ho už raz prežil. Presne tieto stopy, tento prípad.

Pani Victimová dala starému Kliffovi tovar do tašky a vložila mu tam aj výdavok. On zatiaľ hľadel von z výkladu a žmúriac oči pred chladným slnkom si občas odhryhol z čerstvého rožka.

- Ešte niečo Kliff?

- Oh - otočil sa s úsmevom. Rýchlo dožul - Ďakujem. To je už všetko. - zobral si tašku a s ranným úsmevom vyšiel von. Ešte sa tak ako vždy obzrel za zvončekom nad dverami, ktorý ho odprevadil. V rannej hmle zafarbenej žltým jasom sa akoby rozmazával. Pokojný Kliff.

Z pohľadu cez výklad ju vyrušil zvonček a zatvorenie dverí. Pozrela sa na hosťa. Bol to Tom. Tom Bosslen - priateľ, ktorý ju kedysi dávno pochopil. Tak dávno ho nevidela. Bol mladší ako ona, ale zmenil sa. Zostarol.

- Tom?

- Áno, som to ja. Ahoj.

- Ahoj. Čo ti dám?

- Daj mi dva-tri rožky, nejaký lekvár a mlieko. - poprosil ju s priateľským úsmevom. Bolo však cítiť, že tu nie je kvôli tým raňajkám.

- A čo ešte?

- To je všetko.

- Ale nie je. Čo potrebuješ?

- Teraz sa o tom nemôžeme rozprávať. Kedy môžem prísť?

- Prídi tak, o deviatej večer. Vtedy už mám pokoj.

- Dobre prídem. Ahoj.

- Hej! - zavolala na neho. Otočil sa. - Nezaplátil si. - usmiala sa.

Čítala práve, čo sa stalo s hobitom Bilbom, keď začula zabúchanie na predné dvere obchodu. Rýchlo schmatla brokovnicu a opatrne podošla k oknu. Uvedomila si, že poplašné zariadenie nie je zapnuté. Prečo ho len nezapla? Odhrnula kúsok závesu a pozrela sa, kto to je. Bol to Tom. Úplne jej to vyfučalo. Zišla dolu, vytiahla mreže a otvorila mu.

- Vyzeráš nebezpečne s tou vecou v ruke. - poznamenal na brokovnicu, ktorú ešte stále držala v rukách.

- Prepáč. - zamkla, zapla alarm a odprevadila Toma hore.

- Vidím, že si riadne nebezpečná. - začal rozhovor, keď sa usadil

- Veď vieš. Ľudia sú teraz veľmi zlý. Kto by si netrúfol na starú samotárku? - Prikývol jej.

- Ale, na to tu niesi. Čo sa deje?

- No, stalo sa niečo podobné.

- Podobné čomu.

- Tomu, čo sa stalo tebe. Našiel sa mŕtvy muž, ktorý bol otrávený a jeho družka zmizla. A ja ten prípad chcem. Je potrebné zistiť ako to bolo. A ty to vieš veľmi dobre. - pozrel sa na ňu. Bola ticho. Vrátil k nej spomienky, ktoré určite nechcela prinavracáť.

- Prepáč.

- Som v poriadku. Čo o nej vieš?

Podal jej jej fotku krásnej ženy.

- Volá sa Valéria, má tridsať a je slobodná. Žila so svojím priateľom v malom úbohom byte v chudobnej štvrti mesta. Obidvaja pracovali, ale aj tak však mali finančné problémy. V byte bolo veľké množstvo fliašiek a nábytok páchol cigaretovým dymom. Zjavne išlo o dvojicu v bahne. Chcem zistiť, či je to s ňou, ako s tebou. Chcem jej pomôcť dostať sa z toho.

- Povedz mi prečo to robíš? Nikdy si mi nepovedal, prečo si ma nezatkol, prečo si zničil svoje pátranie a staral sa o mňa. Dobre vieš, že len tebe vďačím, za toto všetko.

- Keď ťa v ten večer, pred tridsiatimi rokmi tvoj muž znovu vybil, nič si mu nespravila. Až na druhý deň si mu vsypala do pitia darček od priateľa v lekárni. Chvíľu si tam potom sedela a pozerala na neho. Až po tej chvíli si ušla von. Po hodinách svedomia si anonymne zavolala na políciu. Bol som vtedy zelenáč a vôbec to nebola ľahká úloha vystopovať ťa vo veľkom meste. Hľadal som ťa, išiel som po tebe, ako hladná hyena. Bol som však príliš mladý. Stále som uvažoval, prečo si to urobila. V tom byte som bol niekoľkokrát a pokúšal som sa zistiť, čo sa tam asi stalo. Normálne by som ťa zrejme nebol našiel. Mal som šťastie, že som ťa uvidel v tom polozbúranom dome. A ty si vo mne hneď spoznala policajta. Utekal som za tebou a keď som ťa našiel v tej špinavej jame kam si spadla a nemohla si sa odtiaľ dostať, cítil som sa ako víťaz. Chcel som zavolať hliadku, aby si ťa prišli odviezť. Vtedy som si však uvedomil čo s tebou bude a kam sa dostaneš. Vedel som, čo si si musela vytrpieť. Nezdalo sa mi spravodlivé, aby si bola odsúdená nejakou trestotriednou sudkyňou na život na dne. Zrazu som ja mohol byť spravodlivosť. Vtedy som ti podal ruku a vytiahol ťa von. Ušla si. A ja som prípad ukončil. Stretli sme sa až o rok, keď si sa vlámala do obchodu mojej tety a tá ťa tu zamkla a zavolala mňa. Vtedy sme sa dohodli, že budeš u nej pracovať. Bolo ťažké udržať ťa tam, ale vidíš, dnes tu bývaš. Obchod mojej tety patrí tebe. A je to nádherný obchod.

Zrazu sa ozvalo spadnutie sťahovacích mreží obchodíka. Uvedomila si, že ich zabudla stiahnuť. Zároveň sa v prízemí obchodíka rozsvietili svetlá. Rýchlo sa načiahla po brokovnicu a pozrela sa smerom ku schodom na prízemie. Tom nimi už schádzal dolu, držiac v ruke svoju pištoľ. Zrazu začula buchot, výstrel a ticho. Začala pomaly schádzať dolu po schodoch, hľadajúc brokovnicou najväčšie ticho.

- Hej. Pod' sem rýchlo. Musíme ju dostať hore. - zakričal na ňu šepky Tom. Uvidela ho, ako dvíha spútané dievča držiac jej ruku na ústach. Oprela

brokovnicu o stenu a pomohla mu dostať vyplašené dievča na poschodie. Spoznala ju. Bola to Valéria.

Tom sa presťahoval. Na okraj mesta. Nemal už žalúdok na ten ruch. Prechádzal teraz skorým ránom, poznačeným len slabými náznakmi slnka, s ránom s tak vlhkým prebúdžajúcim vzduchom. Išiel si kúpiť niečo na raňajky, do malého obchodíka, do ktorého chodievali všetci. Otvoril dvere a zvonček ho veselo uvítal. Výnimočne bol v obchodíku jediným zákazníkom.

- Ahoj. - pozdravil.
- Ahoj Tom. - odzdravila mu Valéria. - Čo si dáš?
- Ako zvyčajne, len mi k tomu ešte pribal med
- Dobré ráno. - začul veselý hlas pani Victimovej.
- Dobré ráno. To to je skutočne krásne dobré ráno.

PROTEST

PROTI NEZNÁŠANLIVOSTI A NENÁVISTI:

Nemáš rád ľudí? Že iba tých čo sú iný? Nemáš rád ľudí, ktorí sú iný? Ani ja nemám rád ľudí, ktorí sú iný. Nenávidím ich. Nenávidím čiernych, žltých, červených, ružových, fialových, chlpatých, plešatých,... lebo sú iný ako ja. Nenávidím aj teba. Lebo si iný ako ja. Inak sa obliekaš, inak vyzeráš, si iný. Nenávidím tvoju matku, lebo je iná ako ja. Najradšej by som ju utopil ako psa. Aj psov nenávidím. Sú iní, ako ja. A všetci iný sú zlí. Nenávidím stromy, zvieratá, ľudí lebo sú iní. Nenávidím aj toho v zrkadle. Pokúša sa síce opakovať, ale nejde mu to. Keď sa ja pozriem doprava, on sa pozrie doľava. Je sprostý a náznášam ho, lebo opakuje a ešte k tomu zle. Nenávidím celý svet, pretože je taký iný. Ja nechcem, aby bol svet všade iný. Chcem, aby bol všade rovnaký. Všade bude to isté, čo je podľa mňa dobré. Nebolo by to úžasné? Všade by bolo to isté, celý svet by bol rovnaký, bez zmien, bez iných farieb, tvarov, vôní. Všade by boli tie isté názory, tie isté tváre, také isté oblečenie, také isté oči. Ešte aj dúha by mala všetky farby také isté. Vo svete by nebolo pestrosti a rôznorodosti. Všetko, všetko by bolo také isté. Také isté. Rovnaké. Nudné. Nemáš rád ľudí? Že iba tých, čo sú iný? Povedz mi, aké by to bolo, keby boli všetci taký ako ty? Ako by si vyrastal? Ako by ťa vychovali tvoji rodičia, tvoji priatelia. Po akých stromoch by si sa šplhal, s akými zvieratami by si sa hral? S takými ako si ty? Aké by to bolo? Neliezlo by ti na nervy, keby bolo všetko také ako chceš mať ty? Keby ťa nič neprekvapilo? Keby si išiel do iného mesta, vyzeralo by presne tak ako chceš ty, krajina by bola ako ty, ľudia by boli ako ty. Nič by si neobjavil. Po celý svoj život. Chceš taký život. Nie? Chceš mať život krásny. Tak maj rád ľudí, taký akí sú.

TOTO BOL ZÁVER V JEDNOM Z NEVEĽA ČÍSEL NÁŠHO
ŠKOLSKÉHO ČASOPISU AKADEMIK:

Milý spolutrpiaci,

na úvod môjho slzy vyťahujúceho záveru, by som Vás chcel anonymne pozdraviť. Ahojte. Za chvíľu sú tu vôľne dni(ako to zvierá) a tak Vás ešte trochu pootravujem s nejakými slovnými kľučkami. Porozprávam Vám predvianočný príbeh. Dobré, poberte si vankúše a teplé mlieka s medom. Kde bolo tam bolo, bol raz kdesi za tým množstvom hôr a dolín malá chalúpka. Nebola tam sama, okolo nej bolo veľké množstvo ďalších chalúpok. Táto chalúpka sa vždy veľmi tešila na Vianoce. Vtedy sa v jej vnútri totiž stretlo mnoho ľudí, ktorí mali v sebe tú krásnu energiu, ktorá tak hriala. V ten čas ju vždy hojne rozdávali naokolo. Tieto Vianoce ju však neobalila šľahačka ľudskosti. Totiž stalo sa niečo zlé. Ľudia vnútri sa nestretávali radi a nebolo tam cítiť lásku. Všetci boli na seba zlí a okolie im začalo šednúť. Všetko bolo zlé a ešte horšie. Sviatky boli na prd a vianočnú náladu tiež považovali za votrelca. Vytratilo sa z nich dobro. Kričali po sebe a deti plakali. Ráno sa nahnevaní rodičia zobudili a deti tam neboli. Neboli vo svojej izbe, nehľadali darčeky, nevyrušovali. Neboli. Rodičia stratili tých, na ktorých zabudli. Znovu si museli uvedomiť, ako im na nich záleží. Že záleží, aby pri Vianociach boli aj deti. Bez detí totiž niet Vianoc. A deti, neexistujú bez lásky. Keď potom rodičia zaspávali osamotene objímajúc jeden druhého, túžili iba po jednom. Chceli iba jeden darček. Lásku svojich detí. Ráno zasiahlo prvé okná a ich zobudili detské hlasy. Deti rozbaľujúce si darčeky hýkali a usmievali sa. Zavolali ich k sebe a celorodinne sa objali. Boli to Vianoce. Chalúpka bola znovu šťastná. Tak to bol darček aj k Vaším Vianociam. Uvedomte si pritom istú skutočnosť. Teda, že tento rok už do školy nepôjdete. Ja viem, je to strašná predstava, ale my sa s ňou už nejako vysporiadame, však sme prežili aj horšie. Núti ma to však uvažovať nad tým, ako veľmi sa mi bude cniť za zlatým drakom, ozvenou v chodbách a hlavne za učebňou informatiky. Predstavte

si však, že sú aj takí, ktorým sa cnieť nebude. Viem, znie to neuveriteľne, človek si to ani predstaviť nevie. Ja si to vďaka mojim mnohოდňovým skúsenostiam predstaviť viem. A keďže toto je zrejme váš posledný tohtoročný kontakt s týmto zariadením, chcel by som sa s vami rozlúčiť. Ahojte. Avšak nie len ja, ale aj moji spolupracovníci, ktorí sa schválne tvária, ako keby o tej veľkej novine nevedeli. Chcem Vám zaželať šťastné a veselé prežitie sviatkov. Nech už sa stalo čokoľvek, prežite ich s úsmevom v sebe a rozdajte ich čo najviac(teda tých úsmevov).

takže
Šťastné prežitie
Maco & Co.

Toto je reálnický prejav, ktorý som predniesol na jednej z hodín

Literatúry:

RPMMN_NSOSZ

Vážené dámy a páni,

stojím tu pred vami, aby som konečne splnil požiadavku osnov a povedal vám niečo, za čo potom dostanem číslo.

(popros všetkých, aby zatvorili oči a predstavili si seba, ostatných i mňa ako medvede biele + Santa Klaus {toho robila učiteľka})

Vážené medvedice a medvede,

som radový medveď a priatelia ma volajú Maco. Nestál by som tu teraz pred vami na zadných a neprihováral by som sa vám, keby som nemal niečo na srdci. Stojím tu pred vami, pretože som mal sen, o ktorom sa chcem s vami porozprávať.

Bol to sen o ľuďoch. Áno, viem, čo si myslíte o niektorých ľuďoch. O tých, ktorý nás zabíjajú a potom nás stiahnutých z kožušiny nechávajú v krvi na ľade. Ale poviem vám, ani oni to nemajú jednoduché.

Nedávno som sa rozprával tuto so Santa Klausom {ukázal som rukou na učiteľku} a ten mi povedal, že to nestíha. Už nemôže roznášať darčeky všetkým deťom za jednu noc. Je ich totižto príliš veľa a väčšina z nich, netúži po darčekom od neho.

Aj o tom je môj sen. Totiž, snívalo sa mi, že som človek. Nebol som slobodný, napriek tomu, že mi všetci tvrdili opak. Nemohol som dokonca ani zomrieť, keď som doráňaný trpel, lebo ma pred smrťou slepo ochraňovali. Žil som nenormálne v neprirodzenom prostredí. Odtrhnutý od prírody, som jej skutočnú tvár mohol pozorovať len v televízore.

Ľudia. Čím ďalej, tým viac ničia našu Zem. Tak veľa si berú a tak málo vracajú späť. A ich počet stále rastie, čím ostatné druhy vytlačajú do ničoty. Je ich tak veľa, že

musia žiť v obrovských mestách. Aby som vám vysvetlil, ako rýchlo ich druh rastie, pozrite sa na tieto dve čiary. Toto je naša čiara. A táto čiara patrí im. Nerastie len počet, ale aj zúfalstvo a beznádej. A nevedia už ani, čo chcú a prečo sú tu. Len ich niečo vnútri v ich duši svrbí a nevedia čo to je. Sú z toho nervózni a nešťastní. Každú chvíľu útočia na seba i na ostatných. Sú ako potkany v zatvorenej pivnici. Bijú sa o všetko, o čom si myslia, že im patrí. A myslia si, že im patrí všetko.

Ako ten človek v tom mojom sne, bol som vyniesť smeti, teda prebytky. Bolo ich tak veľa, že som ich musel tlačiť do kukanádoby. Oni vyrábajú veci, ktoré potom zahadzujú. Aký je v tom zmysel.

Deti a mladí ľudia, rovnako ako my, "ešte vraj" nerozumejú tomuto ich svetu. Chceli by odísť, ale nemajú už kam, pretože ľudí je už vyše 6 miliárd a sú všade. A každú sekundu sa rodia traja ďalší. Ktovie, koľko by ich už dnes bolo, nebyť chorôb a vojen. Vojen, ktoré ich tak zraňujú a ktoré sami vyvolávajú, pretože ich je priveľa.

Máme tu čo robiť s premnožením jedného druhu. Nefungujú naň pesticídy ani útoky, oni sa ničia sami. Myslím si, že by sme nemali byť takí hlúpi ako oni a nemali by sme proti nim viesť vojny. Veď viete, že víťaz vojen je často ten, kto je porazený. Mali by sme ľuďom pomôcť objaviť ich samých. Možno znie to zvláštne, ale oni potrebujú pomoc. Inak, keď sa budú potápať, stiahnu všetko ostatné, aj nás.

Ich predkovia im nezachovali svet v takej podobe, v akej ho oni spoznali. Nechali im peniaze, skládky a mestá. Deti a mladí ľudia to dnes nemajú ľahké. Ich predkovia im zničili Zem a naučili to aj ich. A oni stále nevedia, čo sa deje.

POVIEDKA ROKU 1999

...Tento rok, finiš pred veľkou oslavou, považujú mnohí za posledný. Mnohí kresťania a im podobne veriaci. A ja tu stojím, nad krásnou blond beloškou a neprší. Do riti, vo filmoch v takéto chvíle vždy prší. A mne len dymí. Dám jej ho na stôl, aj tak v ňom už nie sú náboje. Keď čísla otočíte je to 666. Údajné diablove znamenie. Ktovie, ktorý kretén si to vymyslel.

...”Čo si o tom myslíš krásne dievča?” spýtal som sa jej. Neodpovedala, asi som ju fakt zabil. Ja viem, vyprázdnil som celý zásobník, ale nemyslel som to až tak smrteľne vážne (haha). Aj tak to bola krava.

...Je tak akurát. Dokonca ani tma nie je. Len taký večerný úvod, akýsi predslov, aby sa niektorí nebáli nesvetla. V rohu sa krčilo ďalšie dievča. Mladšia sestra. Tá bola živá. A vyplašená. Práve sa prezliekali, keď som ku nim prišiel. Trochu som sa začervenal. Povedal som jej, čo si o nej myslím a že to, čo mi urobila sa jej raz vráti. A ona mi strelila zaucho. A ďalšie a ďalšie. Tak som jej tiež strelil. Z pištole. Mala ju vo svojej kabelke na svojom stole. Myslela si, že to neurobím. Bol to najnechápavejší, najhlúpejší, najhorší človek akého som stretol. A chcel som to len zmeniť, ju zlepšiť. Krava.

...Pozrel som sa na jej sestru. Triasla sa chudera. Videl som ju vlastne prvýkrát a páčila sa mi. Čo na tom, že ešte len nedávno mala trinásť. Ved' aj ja. Do riti, na čo to je? Aj tak sa to stále mení, iba čo to človeka klame. Podišiel som k nej a pomaly som si kvokol. Voňala čistotou. Mala na sebe len krátke tielko a ja som sa jej pozrel do očí. Hĺbavo som v nich hľadal, hladil ich vnútro, rozprával, kreslil, chcel vysvetliť. Moje oči nádychom vzlyku odprevadili slzy na cestu tvárou. A z jej očí sa pomaly vytrácal ten šok. Už sa netriasla.

.....”Zabil som človeka. Ja...ale...(som zlý?) ...nikdy by som to neurobil,” rozprával som slaným šeptom a duša vo mne začínala kričať.

.....Len sa na mňa pozerala.

.....”Ja ... som zabil tvoju sestru...ale je to zlé? Bol som na ňu nahnevaný. Ale ľudia zabíjajú aj bez toho. Rastliny, zvieratá. ...sú hladní, keď sa bránia... Prirodzený výber.

Môžem sa takto ospravedlniť spoločnosti? Čo si myslíš, sme už na vrchole ľudskej civilizácie? Či už ideme dole? Alebo ešte stále stúpame? Je toto rok diabla, je posledný? Prečo nám vládnu čísla? Na čo sú city? Prečo je život ťažký? Sami sme si na vine? V čom sme iný ako ostatné živé veci? Sme slobodní? Je nahota zlá? Prečo súdime? Uvedomila si si niekedy, ako neuveriteľne nás tvaruje prostredie? Veríš v boha? Je jedno v akého, ale veríš v osobu ktorá to všetko riadi? Nezdá sa ti to byť nezmysel? Ľudský výmysel narodený v strachu a fantázii nevedomosti. Je boh moc? Alebo je nástrojom moci? Existuje vôbec moc?”

.....Neodpovedala.

.....”V akom náboženstve ťa vychovali? Si adoptovaná však?”

.....”Áno,” odpovedala mi.

.....”To je jasné. Tvoja pleť je inej farby a ... a si iná. Cítim, že mi aspoň trochu začneš rozumieť. Nevieť prečo, ale vychádza to tak zo mňa ... Vieš hľadám cestu pre človeka. Či nezašiel príďaleko, či úvahy sú skutočne úvahami a nie len únikom do neznáma ... Človek sa previnil proti prírode a bude trpieť svojimi citmi.”

...Začul som zvuky sirén. Polícia sa blížila.

.....”Musím ísť. Chceš ísť so mnou?”

...Prikývla. Zdvihla sa a išla so mnou. Vybehli sme z bytu. Počuli sme kroky po schodoch a minimálne dvojčlenný policajný rozruch. Nechcel som sa nakloniť cez zábradlie, bál som sa možných zvukov výstrelov. Len som sa otáčal a uvažoval čo urobiť.

.....”Sme tu. Ideme dnu,” oznámila do vysielacky, keď zastali pred domom, v ktorom údajne bolo počuť strelbu. Zavesila si ju za opasok a vytiahla zbraň. Vybehla im naproti vystrašená staršia pani, zrejme suseda a rýchlo hovoriac jej začala rozprávať a odpovedať. Jej kolega zatiaľ išiel hore. Mal počkať. Poprosila pani aby počkala a rozbehla sa za ním. Strelec vraj ešte nevyšiel von a to mu mohlo byť osudné.

...Začula nejaký buchot. Spozornela. A ticho. Prerazal ho výstrel. A druhý. Zneli ako prestrihnutie nite života. Opatrne išla hore. Ponad hlavu jej preletela guľka.

....."Postav sa a neublížim ti," začula mladý hlas. "Ale najskôr hod' zbrane dolu cez zábradlie.

.....Zahodila pištoľ a zdola sa ozval zvuk jej dopadu. Začala sa pomaly zdvíhať.

....."Ak máš ešte niečo pri sebe a pokúsiš sa to použiť, ublížim tebe aj jej," ozval sa hlas zas.

....."Nemám už zbrane," zakričala. Konečne ho uvidela. Bol to veľmi mladý chalan, mohol mať okolo 13, 14. Držal dievča a na jej hlavu mierila pištoľ jej kolegu. V druhej ruke, na krku polonahého vystrašeného dievčaťa držal nôž.

....."Nerob to. Aký je v tom zmysel?" začala ho prehovárať.

....."Vyzleč sa," namieril na ňu pištoľ. Ostala prevrapená.

....."Ihned," zareval a dievča sa začalo pomaly triasť šokom. "Počuješ?" vystrelil vedľa nej.

.....Začala sa báť aj ona. Pomaly zo seba zvliekala oblečenie.

....."Oporá sa zapnúť vysielacčku. Hod' ju pred seba. Rob všetko iba jednou rukou."

.....Pomaly si vyzliekajúc nohavice, hodila mu ju, preklínajúc sa, že ju nezapla. Strelil a bolo po jej vysielacčke."

....."Kde sú kľúče od auta?"

....."V aute."

....."Mám ju zabiť?"

....."Nie," zaznel hlas obavou. "Tu ich máš," hodila mu ich ku nohám. Dúfala, že to dievča využije a ujde mu. Chlapec sa však nezohol. A ona tam stála len v spodnej bielizni.

....."Všetko dolu."

....."Čo je chorý? - pomyslela si. Narazila zrejme na nejakého úchylného blázna. Prečo práve ona? Vyzliekla sa.

....."Aj sa vyzuj."

....."Nestačí ti už ten striptíz? Pusti ju prosím, už ti nemôžem ublížiť."

....."Buď ticho a rob, čo ti vravím."

.....Vyzula sa.

....."A teraz to všetko zober a posuň ku mne. Jednou rukou!"

.....Nenávidela ho. Tá hanba. Až ho dostane zasrana... Urobila to. A chalan už mal kľúčiky v ruke.

....."Daj si toto na ruky za chrbtom," hodil jej pútko.

.....Urobila tak.

....."A teraz pod' popri zábradlí dolu." Začali zostupovať.

....."Postav sa do dverí," povedal jej, keď už boli dolu.

.....Stále na ňu mieriac pištoľou usadil dievča a potom seba do auta, v ktorom prišli. Na chvíľu pustil dievča a naštartoval. Ufujazdil preč ulicou na ich aute a ona tam stála vo vchodových dverách, nahá s rukami za chrbtom.

....."Doteraz tomu nemôžem uveriť. Dostal nás 13-ročný chalan. A keď si pri mne hmýrila, hľadajúc kľúč, no bolo to príjemné ... (haha)"

....."Len si rob srandu, do riti. Až ho dostanem, tak si užije."

....."Keby chcel, mohol," povedal s úškrnom.

....."Ty nič nehovor. Keby si sa nehral na Ramba a počkal na mňa, nedostal by nás. Ani nevieš ako a odkiaľ ťa ovalil."

....."Videl som len to dievča. Volalo ma k sebe. Kto mohol vedieť, že sú spolu."

....."Keby si ma bol počkal ... myslela som si, že si mŕtvy. Zjavne o to mu išlo tými dvomi výstrelmi."

....."Musíš ale uznať, že ťa odzbrojil unikátne. Hned ťa zbavil zbrane, využijúc svoju neočakávanú polohu, rozstrelil ti vysielacčku a nakoniec si zabezpečil čas a istotu."

....."Pozri kam chodí do školy."

....."Na univerzitu?"

....."Nadaný žiačik. A je z nejakej zazobanej rodinky. Hráme vo vysokej lige."

....."Asi mu z toho všetkého hrablo."

....."Prečo si so mnou išla?"

....."Neviem. Potrebovala som ujsť odtiaľ. Už som nechcela slúžiť, poslúchať, chcela som sa trochu odviazať."

....."Tie otázky, čo som sa ťa pýtal, rozumieš im?"

....."Áno."

....."Ale, nie tak, či si ma počula, ale či im rozumieš. Nie ako slovám, ale ako myšlienkam?"

....."Trochu. Nie sú to bežné otázky. Sú také ... zaujali ma."

....."Ale mne nejde o to, či ťa zaujali. Ja len chcem vedieť, či mi niekto rozumie? Či existuje niekto, kto svet cíti tak ako ja, či niekto chápe veci vôkol seba tak, ako ja. Nechcem súčiť, či obdivovateľov. Nechcem aby ľudia vnímali moje myšlienky, ako filozofické úvahy absolventa nejakej filozofickej fakulty, či intelektuálovo húťanie nad zmyslom života. Možno, že ľudia to tak volajú, ale moje myšlienky nie sú uväznené v slovách, moje myšlienky sú pocitmi. A mám pocit, že ty by si mi mohla aspoň trochu rozumieť. Pretože ľudia vôkol mňa ma vôbec nechápu, nevnímajú a necítia to, čo ja. Môj svet je iný, má iné pravidlá a tie ich už nedokážem znášať. Utekám od nich. Teraz už naozaj. Keby si len bola taká ako ja, odišli by sme spolu, možno, ak by si túžila, dokázal by som s tebou žiť aj v tomto svete, ale ak ...," stíchol som.

....."Ja však nepoznám tvoje pocity ani tvoje myšlienky. Sestra občas niečo doniesla, ale ... nerozumeli sme si. Možno že žijeme v podobných situáciách."

....."Ako ti vysvetliť moje pocity? Nevieť teraz na niečo siahnuť, nájsť myšlienku. Je to ťažké. Nedá sa to bez toho, aby si ich čítala."

....."Dobre. Ja sa budem pýtať na otázky, čo si sa ma opýtal a ty to skúsiš vysvetliť, či porozprávať," nadvihla spýtavo obočie.

.....Prikývol som.

.....v tmavej skríši naše slová tiekli v nezvyčajných prúdoch otvárajúcich sa pocitov, vznikali nové príbehy, v tónoch iného sveta sa kreslili sny vám nepochopiteľné.....

....."Ideme," oznámila mu, keď ho konečne našla, ako vychádza zo svojho auta.

....."Kam," opýtal sa, nasadzujú si hodinky. Nenosieval ich stále na ruke.

....."Hlásili, že ich videli v ..." hľadala očami v popísanom papieriku.

....."Vidím. Je to dosť ďaleko," prečítal jej to zatiaľ cez plece. "Ako vieš, že to boli oni?"

....."Fotil nejakého policajta, čo je tam na dovolenke. A odfotili sa aj s ňou. Policajt potom počul v autorádiu správu, nedalo mu to a zastavil sa, na najbližšej stanici. Fax fotky sa dostal až k nám."

....."Neuveriteľné. To musel byť nejaký blázon, srať sa cez dovolenku na stanicu v takomto teple."

....."Ale vďaka nemu ich dostaneme."

.....Povedala mi a vypočula si toho tak veľa. Hrala sa na psychologičku, skúmajúcu, čo je príčinou mojej výchyľky od normy. Prečo som tak viazaný na slobodu, na prírodu. Veď to nie je normálne. Tiež však nebola norma (?normálna?). Chýbala jej rodina, mama a otec zo seriálov, jej svet tu bol prázdny. Vždy bola cudzia, aj napriek tomu, že rodičia sa snažili. Toto dievča sa ma snažilo pochopiť svojim vnímaním sveta. Vnárala sa do mojich pocitov a snažila sa ich pochopiť, snažila sa mi dať, čo môže. Dá sa to?

....."Videli sme tu takého chlapca s týmto dievčaťom? Majú asi 13." opýtal sa a ukázal jej fotku a policajný preukaz.

....."Áno, išli pred chvíľkou hore ku lesu," ukázala rukou babka v kvietkovanom oblečení okopávajúca záhradku.

....."Ďakujeme, viete rodičia ich hľadajú," povedal jej ponáhľajúc sa za kolegiňou.

....."Išli hore ku lesu," povedal jej, keď došla s otázkou v tvári nemu.

.....Stúpali po letnej ceste hore kopcom. Asfal bol čím ďalej tým viac rozpadnutý, upadajúce slnko oslepujúcejšie, tráva popri ceste začínala znieť cvrkotom.

....."Vieš, uvažovala som tak, či by sme to nemali zabaliť."

.....Neodpovedal jej na to.

....."Mám pocit, že sme si to zobrali príliš k srdcu. Sme ako horliví policajti vo filmoch."

....."To mi vravíš teraz? Smrdím potom, stúpam za dvomi pubertákmi hore do neznámeho kopca len kvôli tvojej tvrdohlavosti a ty mi povieš nechaj to tak? A prečo vlastne?"

....."Rozmýšľala som, ako sa asi cítia, prečo to robia. Ktovie, či vôbec vedia, že po nich ideme?"

....."Keď som už tu, nenechám to ležať. Ty ma chceš zrejme nasrať. Načo sme sa takto drbali za nimi?"

....."Prosím, poď. Pôjdeme domov, necháme ich ísť, nech si idú kam len chcú."

....."Ale my nemôžeme, nechápeš to? Už sme v tom. Pátrame po nich. Ak sa vrátíme bez nich, rodičia a šéf sa nás opýtajú, prečo sme to odrazu tak nechali a neskočia ti na to, že ty si rozmýšľala, prečo utekajú?. Ten chalan zabil dievča. Musí sa mu vysvetliť, že niečo také sa nerobí a povedať mu nonono."

.....Bola ticho, lebo mal pravdu.

....."... stáli sme pred lesom. Ja a on. Pozeral sa očami do tmy medzi pňami a konármi a v očiach mal taký tajomný odtieň dúhovky. Vám by to naháňalo strach, zrejme sa bál aj on. Začal sa vyzliekať. Neprekvapilo by vás to, keby ste ho poznali, vedela som. Dal si dolu tričko, nohavice, vyzul sa. Všetko to poskladal a uložil na topánky pred lesom - ako keď idete spať. Stál nahý pri mne a hľadel do lesa, dýchajúc akosi inak. Pozrel sa mi do očí. Videl nimi svoju slobodnú dušu zvieraťa, radosť, túžbu, krásno. Vníkala som cez ne, ako sa mu trasie dušička, ako nevníma vaše absurdné vnímanie tohto činu, na ten výraz v očiach nezabudnem. Zmenil pohľad a vykročil bosími nohami po tráve, prešiel popri prvých stromoch a jeho telo sa zachvelo. Viem určite, že to nebolo zimou. Otočil sa, nádherne sa usmial. Poslednýkrát som videla jeho žiariace oči. Otočil sa a ja som pozorovala ako jeho biely chrbát a zadok miznú v lese, ako v hmle. Nepovedal kam ide, či sa vráti, ale vedela som, že nie.

Ja som s ním nešla. Nebola som taká ako on. Nerozumela som jeho svetom, nevidela som to ako on,

nemohla som urobiť niečo takéto, aj keď občas mávam pocit, že som mala. Nestretla som človeka, ktorý by bol ako on. Aj vy ho považujete len za blázna. Tak ako aj táto spoločnosť, každý kto ho poznal teraz isto bude hovoriť aký to bol blázon. Ja však viem, že v jeho myšlienkach bola veľká múdrosť, ktorú sa snažíme nevidieť. Možno jedného dňa sa potvrdí, že mal pravdu," dorozprávala som výpoveď. Žena policajtky tam len sedela a očami zamyslená v káve, nehovorila. Jej kolega sa na ňu pozeral ako na ôsmy div sveta, potom sa pozrel na kolegiňu a nakoniec vzal hlavu do dlaní, ponárajúc si v nich aj oči. Tak si ich pamätám. Videla som ich potom už len asi raz.

Jeho rodičia mi doniesli zopár jeho vecí. Básničky, kresby. Poslednou z nich bola táto:

"Naháňajúc čas
a hľadajúc odpovede,
bežiac poliami zamrznutých koní
a voňajúc farby dúh,
našiel som to, čo som hľadal
a vôbec ma to nepotešilo.
Odišiel som z tejto cesty,
kráčajúc si svojou
a kdesi v diaľke videl som jej hmlu.
Určite majú cesty koniec,
tá moja však nekončí sa tmou,
ale hmlou, v ktorej sa strácam."

.....Bolo to leto roku 1999. Neprešlo od vtedy veľa času, závisí od toho, ako to meriate. Teraz viem, že to bola zrejme najväčšia udalosť môjho života, udalosť, ktorá bude ovplyvňovať celý ďalší. Občas, keď v pokoji sedím, či hľadím cez okno, uvažujem, ako asi prežil zimu, či vôbec ešte žije. Snažím sa pochopiť jeho krehkú dušu, jeho pocity, jeho útek, ale je to pre mňa ťažké. Mal pravdu - neexistuje človek, čo by mu rozumel.

WHIAN

Na priedomí sedel chlapec. Mal sotva desať. Práve sa vyľahol. Sledoval ľudí vôkol seba. Snažil sa niečo naučiť. Chodili rýchlo a pomaly. Vpravo a vľavo. Chodili a nevšimali si jeden druhého. Možno preto, že tým stálym chodením dostali chorobu. Okolo očí im narástli klapky. Tie klapky boli priesvitné. Ako fólia. Šedá fólia. Šedý zákal im diktoval farby. Žiadne nemali. Všetko mali šedé. A šedú si predsa v šedosti nikto nevšima. Šedý bol podľa nich aj chlapec na priedomí. On však ešte nemal klapky. Nevedel odkiaľ ich tí chodci majú. Mal však rozum. Bol naň pyšný. Načas. Rozmýšľal práve, kade najlepšie je vydať sa, keď ho to napadlo. Otvoril dvere domu a vošiel dnu. Vyliezol na povalu domu a vo veciach s vôňou starých čias našiel tmavomodrý klobúk. Vyzeral ako na hlavu postavený kornútok. Keď si ho nasadil, mal na hlave hviezdy. Ich tichý šepot mu poradil, aby si obliekol plášť. Dlhý až po zem. Zhodil zo seba šednúce šaty a obliekol si hviezdy samoty. Pocítil dobrú silu. Chcela aby pomohol. Chcel pomôcť. No oni mu klepkali po čele a nepriamo trhali mu šaty z hviezd. Ako mladík pochopil. A preto vyšiel na najvyššie miesto a tam sa posadil. Do toho tajomného sedu, ktorý ho tak nabíjal tou silou. Vekom začal sa vznášať. Nevnímal však len, len sa sústredil a všetkú svoju silu implantoval do chladného kremeňa, spiaceho vo vlhkom machu. Ten silu znásoboval. A jedného dňa, keď jeho oblečenia hviezdy ožarovali ho celého, šedá brada odkráčala ďaleko a nočný svit objímal lunu, vytiahol z kryštálu všetku silu a uchopiach ju do rúk, vrazil si ju celou silou do hlavy. V tej chvíli celá jeho postava plávajúca suchým vzduchom nádhernou dúhou rozžiarila sa a rozbila. Miliardy dúhovo žiariacich kúskov rozpráchli sa po celom

šedom svete a zničili klapky šedivosti. Zrazu nebo bolo modré, slnko jasne teplé a tráva hladko zelená. Ľudia donedávna šedí, boli oslobodení od stáleho chodenia nikam. Nevedeli komu ďakovať, až kým neuvideli padať z nebies chlapcov tmavomodrý plášť. Vletel cez okno do povaly za hviezdny klobúk. Spolu tam tvorili malý hrobku. A šedý ľudia si to uvedomili. Pochopili, že to bol ten chlapec, ktorému nikto neveril, nepočúval ho. Ich bezohľadnosť a slepota im teraz spytovali svedomie. Vzdávalli mu úctu. Darovali jeho pamiatke deň. Oslavovali ho dlho. Lenže čas plynul. Ich vnuci už dni nevideli. A vnuci vnukov začali chodiť. Chodili rýchlo a pomaly, vpravo a vľavo. Chodili a nevšimali si jeden druhého. Okolo očí im narástli klapky. A na priedomí sedel chlapec.

SEN INDIÁNSKEHO LETA

“... a lúče slniečka znovu dopadali na usmievajúce sa lupienky sedmikrások.” Zatvorila starú knihu a pobozkala svojho syna na čelo.

“Dobrá noc,” zaželala mu, keď prítvárala dvere, nechávajúc ho len pod dozorom svetielka jeho malej lampy.

“Dobrá noc,” štebotavo jej odpovedal. Chvíľku sa díval na slabé žlté svetlo z druhej strany izby. Otočil sa na bok, tak ako to mal rád, nadýchol a vydýchol si a zatvoril oči. Myslel sa mu prestala túlať, nevnímal pohyby nádychovej a výdychovej, zvyky lesa za oknom, či vôňu vankúša, ktorá ho uspávala. Neuvedomil si ani vlny, ladiace mu obraz tmy pred očami, obraz, ktorý nemožno vidieť. Dlho to bolo toto nič, prinášajúce pokoj, úľavu, hojdajúce v spánku. Bez jeho rozhodnutí pomaly prichádzali opantávajúce vízie, ktrátke grotesky bez zmyslu, avšak tak reálne, plné uložených pocitov, tak pravých, že sa ich dalo dotknúť. Ohýbali čas, skúšali nové, neprogramované, inštitutívnymi tikmi uvoľňované, hrajúce farbami tisícok neposlušných strún hladkajúceho dažďa, voňajúceho rukami dobrých ľudí bez cigariet. Ručičky vnútorných hodín odišli na liečenie a s nimi aj pohyb ich vládcu. Krátke grotesky sa zatiaľ prefarbovali do dlhých nití, až vznikla niť jedna, prepletená nitôčkami nadväzujúcich pocitov.

Vôňa známeho miesta. Stojí pred plotom záhrady, nohami na kamennej zemi vyloženej človekom. Za chrbtom cíti stenu a strechu, v diaľke občasným ostrým zeleň strácajúce lístky na vysokých starých stromoch, stojacich pod kopcami oblých chrbtov kamarádskeho obrov. Nebo voňalo ako tyrkysový sveter, občas rozmazaný chvostami bielych divokých koní. Jazykom mu prešla chuť jablkového koláča a vôňa živice. Počul nič, keď sa spoza záhrady vynoril usmiaty čiernobiely dalmatínek a nebežiac, preletel vzduchom nad ním, nad strechou tak ľahko a ladne, akoby za ním prešiel neviditeľný supermanov plášť. Pocítil na ruke chlad mokrej škridle a to už ponad letel krdeľ veselých psíkov, s vyplazenými jazykmi šantivého behu, elegantných

mačičiek a kocúrov, sýkoriek, kačičiek a husí ... až to vyrážalo dych a obkrásňovalo. Telo oľahčievalo, nohy už len špičkami pripútavali k zemi. Ľahký ako balón, sledujúc na tvári prvé pomaly opadávajúce listy blížiacej sa piesne jesene, letel cestou inou. Ešte zazrel kvapky rosy roztrúsené v blyšťavých gulôčkach na pavučinkách. Dušou mu prešiel dotyk z dolín stúpajúceho draka hmly, osviežujúceho úsmev tváre.

Pocítil svoj nádych a začal strácať mince obrazov. Pomaly otvoril oči. Bolo už ráno. Začínal zisťovať, čo bol sen a čo je naozaj. Môžu psíci lietať? Nie sú tu ...? Nevedel odpovede. Vytiahol sa spod hrubej periny, zanechávajúc vo vankúši priepasť mäkkú priepasť snov. Chcel sa ísť pozrieť von, lebo nepoznal odpovede. Spomenul si na mamine slová a začal sa prezliekať. Bolo to chladné ráno. Ostal nahý, keď zacítil dotyk osviežujúci tvár, dotyk zo sna. Ako je to naozaj? Do uší mu vošiel známy hlas pocitu. Preto vykročil po chladnej drevenej podlahe a posúvajúc kľučky dverí, vyšiel až na drevené priedomie. Tam, stojac pred hrejivo vyrezávaným zábradlím ho zazrel. Jeho hmlový drak zo sna stúpala z dolín kamsi hore. Dlhé čarovné telo prechádzalo popred ich chalupu a mizlo v neznáme. Zišiel po drevených schodoch, túžiac sa dotknúť draka, ktorý mu očarením otváral oči i ústa. Ponoril nohy do mokrej trávy. Zachladilo to. Po pár krokoch boli mokré, až sa v nich odrážala tráva, stromy, kopce, nebo, drak ... Zazrel v trávě perličky vody usadené v pavučinkách. Natiahol ruku a dotkol sa draka. Podišiel, čakajúc čo sa stane. Stojac uprostred hmly premiešanej s rosou a hľadiac k vrcholom, pochopil cestu draka. Stal sa drakom.

“Marthol.”

“Marthol!”

Až na druhý krát si uvedomil, že to volá naňho. Otočil zrak.

Uvidela jeho veľké oči, úžasom pootvorené ústa.

“Pod’ sem,” povedala takmer plačom. Prešiel trávou, vyšiel po vřzgajúcich schodoch a ona ho rýchlo schmatla. Pocítila, ako sa trasie. Pohľad v jeho očiach bola taký zvláštny, akoby sa v nich zastavil videný obraz. Roztvorila si župan a priložila si jeho chladné tielko na

svoje, zakrývajúc ich teplom látky domova. Chlapcovu hľadu pohľadila ruka, chvíľka výmeny pohľadu v dvoch pároch mužských očí a ona pocítila, ako ich objal, hrejúc ich telom.

Chlapcove oči otázok a kúzla hľadeli k drakovi z hmly, pýtajúc sa: ako je to naozaj?

Stál pri okne. Hrubé sklo zadržovalo city vnútri izby. Všetko, čo bolo vonku, bolo chladné, "ľudsky" šedé. Ešte aj ten končiaci dážd'. Iba občasné kvapky, ich nové otázky ... žiadny drak.

"Čo tam robíš?"

"Stojím pri okne."

"Nie som slepá," nepovedala viac, čakajúc odpoveď. Čakala, čakala. Neprichádzala však.

"Však povedz už niečo."

"Čo?"

"Ach. Dialógy ti nejdú."

"Pozrite sa, zaplatili ste si sex, nie terapeuta."

"Máš pravdu. Ale nebol si zlý," prezrela si s úsmevom jeho sčasti osvetlené telo.

"Pomedzi mraky nakukol mesiac splnu. Otočil sa. Chcel si prezrieť tú hrejivéhoslova chtivú zákazničku. Ležala tam na plachtách, rozčapená tak, že jej bolo vidieť takmer až cez hrdlo von. Kúsky z jej krásneho, umelo mladého orientálneho tela odrezával jeho tieň, ako aj ohraničená priehľadnosť množstva okien. Usmiala sa. Jemu do smiechu veľmi nebolo. Cítil sa ako podojená krava.

"Ale už nevládzem. Uštvaj si ma, ty samec," stihla povedať pred zívnutím.

Klamárka - pomyslel si. Určite sa bude sťažovať. Chladná žiara mesiaca začínala pomaly tmavnúť, až už nevidel ani jej obrysy.

"Môžem už ísť?" opýtal sa takmer po šepky. Zbytočne. Asi bola fakt ukonaná. Zaspala zrejme tak, ako bola. Prišlo mu to smiešne. Rozhodol sa využiť to a namieril sa znovu k oknu a jeho svetlu.

"Ako je to vlastne?" prešla šeptom pier otázka, ktorú si často kládol pri pohľade na mesto, na to množstvo nemých svetielok, prázdnych ulíc vytvorených stĺpmi

anonymných domov. Aj tie všadeprítomné hviezdy tu bývali bledé a vzdialene neznáme. Zakrývané oblakmi súčasnosti, si ani neblikli. Len prebúdajúci sa dážd', ktorého dopad ani teraz nebolo vidieť, iba šedá mokrota. Nenávidel toto mesto. Budúcnosť bez budúcnosti, bez kúziel, krásy. Žiadna tráva, stromy, nočné zvuky bez zelenej. Len džungľa, stvorená holými opicami, uväznenými v klietke sveta svojich presvedčení a právd. A to všetko ochutené omáčkou mestského "ticha". Keby aspoň niekto vedel, čo ľuďom miest skutočne chýba.

Chlad a ťažko dýchatelný vzduch. Objali ho a prešli mu jazykom po chrbte. Prespí tu. Už sa mu nechcelo odísť, aj zákaznička sa o ňom krajšie vyjadrí ... Lahol si do tej jej zbytočne veľkej posteľe a zakryl sa. Trochu sa pomrivil a otočil sa na bok, tak ako to mal rád. Bez svetla lampy si zatvoril oči, citiac ešte stále chlad svojej kože. Plachta nebola perina. Nádych a výdych. Bez rozprávky, v tme tieneneho mesiaca prestal plytvať myšlienkami. Klopanie prvých kvapiek odohňalo vnímanie. Nahradili ho vlny ničoho v čase bez plynutia. Obsadili ho postupne krátke nitky grotesiek, spriadané do nite, priam až do voňavého súkna. Hluché obrazy z mesta sa mixovali s pocitmi.

Stojí pred roztvorenou bránou. Dosť starou, hrdza nad ňou už zvíťazila. Aj steny už nie sú najmladšie. Vtkročil. Koledovala si totiž o to. Ocitol sa na okraji číreho jazera. Avšak od ňôh cítil plač zeme, cez oči mu civeli zničené farby prírody. Däha v odtieňoch šedej visela v kruhu bez dažďa. Iba modré nebo sa ako-tak držalo. Zo zeme trčali kovové tyče, občas nejaký ten plast, či sklo a z mnohých miest stúpala dym. Šedá zeleň sa skrývala len naľavo a kdesi vzadu. Pocítil na líci slzu a kútiky zosmutneli. Voda bez života s priehľadnosťou kyseliny a na jej dne množstvo kostí.

Zistil, že sa stratil myšlienkami v zeleni naľavo. Stál pred ním mokrý pes s chvostom medzi noham a pri ňom človek. V šatách mal hlboko zasiat rany, v tvári bolesť, špinu a stečené slzy. Kvokol k nemu, túžiac vedieť ... odpovede prišli bez otázok:

"Íšli sme vpred. Došli sme k jazero s úžasom v lícach. Prišlo nás veľa. Neuveriteľne, možno príliš veľa. Vtedy

sa to stalo. Hodiny sa začali točiť, zbrane strieľať, tráva vošla do zeme a zanechala nám len šedé bahno. Z neho vychádzali tyče, trosky a iné. Ryby vyliezali na breh a nebo sa zatiahlo oranžovými mrakmi. Zemou triaslo, všetko vo vode hnilo, keď sa za srdce trhajúceho plaču vynoril vráskavec, vyfúkol vzduch a z celej sily plesol ohromným chvostom. Vzduch udrela žiara toho úderu a spaľujúc duše kričiacich, zavolala za sebou obrovské vlny. Z nebies sa zniesli ružové blesky a ničili. Ľudia padali - niektorí nestíhali plakať, kričať ... ,” oči sa mu naširoko roztvorili a z ich náruče nebolo výdychu. Tvárou mu prebehol jeho posledný vietor. A pes už len kňučal a zavíjal.

“A čo potom?” opýtal sa klačiac na slzách svojej tváre.

“Čo sa stalo? Čo?” odpoveď však nedostal. Mŕtve telo nefungovalo. Objal si dlaňami tvár a telom začali chvieť vzlyky, pery ochutnali slanosť sĺz. Prstami si prešiel tvár až k ústam a klačiac niekde inde, s ušami vo vytí psa, začul ženský šepot s chrčiacimi vetami:

“Veľa bahna, krvi. S veľrybou slzou prišla žiara a nič. Tu naše nič neplatí ... zabudni a ži teraz. Tak je to naozaj.” To bolo posledné, čo pred slzami počul spolu s rastom trávy, pučaním stromov, a pokojom. Pozrel sa na svoje biele šaty a zistil, že vďaka blatu už nie sú tak biele, ako si myslel. Z jazera sa vynorila žiara husiel a on v sne našiel odpoveď na svoju otázku, na otázku draka hmly.

Nadýchol sa zo sna tak silno, až sa posadil. Oči šokované a ich strach vibrujúci v tele. Bol späť. V obrovskej izbe plnej okien, na veľkej posteli a pocítil vôňu indiánskeho leta. Jeho oči vtedy znovu nadobudli obraz draka hmly.

ZVONY

Zatemneným bytom sa ozvalo zaklopanie. Čakalo odozvu. Čiastočky prachu však nezačali prelietavať tými pár vzácnymi lúčmi slnka, ktoré dnu prenikali. Po sekundách čakania sa pripojilo klopanie číslo dva - klopanie s otáznikom - trochu, iba trochu hlasnejšie. Lúčmi prešli tiene. Pohyb narušil mier prachu. Niečo ticho prešlo izbou, bez zapraskania parkiet. Bosá noha muža v župane potlačila vlákna koberca. Pozrel sa na do horného rohu chodby, akoby hľadel do kamery. Urobil pár krokov a pozrel sa cez dierku v dverách. Zdeformovaný obraz zväčšeného zorného poľa vbudovanej optiky rybieho oka mu ukázal tvár neznámeho mladíka. Ten v čakaní hľadel na dvere. Oči presmeroval k dierke v dverách a zahľadel sa do hĺbky mužových očí. Muž preglgol a pozrel sa na svoju ruku. Chvela sa. Krátke sekané pohyby, priam šklbania, vychádzajúce z impulzov pamäťovej časti mozgu. Boli tu, hoci ich nechcel, rovnako ako strašidelné zvony vo svojej hlave. Rozhodol sa nebyť doma.

“Viem že ste doma,“ mladíkove slová vrazili impulz do mužovho tela. “Ste rovno za dverami. !Otvorte. Viem kto ste,“ otočil pohľad hore.

Chvejúce sa okraje mužovho župana sa spolu s jeho rukou začali vzdälovať od dverí. Rozostrená svetelná bodka z dierky v dverách mu prechádzala medzi rozšírené oči.

“!Budem tu všetko o vás kričať do chodieb, ak mi neotvoríte,“ začul muž hlasné slová spoza zatvorených dverí, pred ktorými v spiatocke pomaly utekal.

“!Dám to médiám a tak ich zavolám ku vám,“ muž zastavil únik. Jeho oči hoci stáli, zdalo sa že sa chvejú v zrkadle poslednej vety. Podišiel k dverám a v priam vákuovom tichu sa dotkol chladnej kľučky.

“Musíte mi otvoriť - musím vedieť ...” dvere sa otvorili.

Hľadeli chvíľu na seba. Muž sa nechvel. Jeho oči boli oceľovo ostré a chladné. Mladík udivene stál s mierne pootvorenými ústami. Muž prížmúril oči. Jeho dvere sa začali rýchlo zatvárať. Silná topánka ju zastavila v ceste k zárubni. Mladík začal pretláčať silu muža za dverami.

“!Vpustite ma dnu. Ináč sa nedozviete kto som a čo viem.”

Dvere zlostne prebili mladíkovu silu a stlačili mu nohu v topánke.

“!AU”

Mužova sila zmenila smer a mladík mu znovu hľadel do tajomných očí. A preto vošiel dnu. Ruka muža opustila

kľučku.

Pozrel mu na topánky.

“Vyzuj sa.”

Rozplietol šnúrky sledujúc kroky odchádzajúceho muža.

“Aj ponožky.”

Bosou, teplou a ponožkou zmäkčenou nohou sa dotkol koberca. Vošiel do izby za mužom. Ten sedel na mohutnej fotelke kombinujúcej syntetickú kožu a masívne drevo.

“Sadni sa o hovor,” ukázal na gauč. Mladík sa pozeral po izbe, po všetkých tých knihách naukladaných vo veľkých skrinách, vdychoval ten vydýchaný vzduch bojujúci drobnými svetielkami prachu - očividne si vytváral atmosféru a pocity. Pri sadaní si všimol knihu ležiacu stránkami k stolu - Binárna logistika. Dosadol.

“Viem kto ste a chcem aby ste ma tam dostali...”

“Kto som? A kam ťa dostať?”

“Viem, že ste kapitán,” podal mu mladík presvedčivý pohľad.

“Ja som dokonca nebol v armáde :)”

“Oficiálne nie.”

“Ani neoficiálne. Som softvérový vývojár. Bud' si ma s niekym mylíš alebo si vymýšľaš. Asi bude lepšie, keď už pôjdeš.”

“Nedávno ste pre noviny popreli záchranu istej pani pred znásilneným. Prečo?”

“To máš skadiaľ chlapče?” muž sa pousmial. “Asi si príliš pozeral seriály,” a znovu. “Využi svoju fantáziu na niečo iné a choď už,” začal sa muž stavať a hľadieť mimo mladíkových očí.

“Moja mama vás spoznala. Hovorila mi o vás.”

“Kto je tvoja mama?”

“Ada Khei.”

Muž sa na neho pozrel.

“Dobre,” sadol si zas. “Rozprávaj. Ako sa má?”

“Matka robila v tej istej inštitúcii ako vy.”

Muž mlčal.

“Poznala vás istý čas, dali ste jej papierik s nejakými divnými až strelenými vetami a potom ste zmizli. Možno ste môj otec.”

“S tvojou matkou som bol kamarát. Klame ťa ak tvrdí, že môžem byť tvoj otec. Nemiloval som sa s ňou a ani som to nemal v úmysle. A to o tých vetách si nepamätám, takže neviem. Ako ma spoznala?”

“Hovorila o vás viac, ale nechce aby som vám všetko hovoril. Pochopila po čase, čo tie vety znamenajú. Náhodou si prečítala ten článok a mala pocit, že je jej ten spôsob

rozprávania známy. Tak som vás začal hľadať.”

“Si dobrý. Oklamal si ma šikovne,” úsmev číslo dva - ironický. “Čo robíš?”

“Som kapitán. Ako vy.”

Muž privrel oči.

“Vypadni.”

Mladík sedel.

“Choď, lebo neodídeš,” ešte viac privrel oči.

“Chcem sa dostať tam, kde ste sa dostali vy.”

“Vojačik.”

“Viem, že ste sa dostali k niečomu, čo vás zmenilo. A verte mi, postupne sa stanem jedným z nich.”

“Chlapče, nevieš, o čom hovoríš.” Zapol rádio a pridal kúrenie.

“Viem. Viem, kam smeruje tento svet. A viem, že oni ho zachraňujú. Že to je moja cesta, tá akou idú oni. V koľkých veciach pomohli - bol som tam, pomáhal som a videl som, ako ich neviditeľné dotyky zmenil dedinu v prosperujúce mesto, hladných v sýtych, nevzdelaných žobrákov v absolventov ekonomickej univerzity, ako tým ľuďom dali šťastie, prácu...”

“Nevieš o čom hovoríš! NEVIEŠ!!”

“Áno vzniknú aj smutní, zničení, padajúci na dno. Mnohí tvrdia, že to nie je správne, ale keď sa pozerám na tvár šťastne hrajúceho sa dieťaťa a porovnam to so špinavým, hlúpym detským otrokom, viem čo je správne. Ten pomer je jasne v prospech dobrých skutkov.”

“Ach jaj...” vzykanie cez úsmev. Muž si pozrel na ruky. Znovu sa triasli.

“Chlapče ... ich svet je ovládaný. Sú otrokmi. Otrokmi ich systému. Systému, ktorý je postavený na jedinom prvku, cez ktorý sa to dá všetko ovládať. Pojebané peniaze. Stredovek neskončil.”

“Čo to tliapete?”

“Blbý vojačik. Posratý slepý otrok si ty, nie si sám sebe pánom. Peniaze rozhodnú čo môžeš a čo nie. ‘Civilizovaný’ svet ti bez nich nedovolí žiť. Aj keď budeš mať nič, budú ti dávať peniaze. A skôr či neskôr stratí každý slová námietky, v ich hľadaní. Vytvorí ti blbú závislosť, ktorá sa dá vybudovať na čokoľvek. Na jedlo, na šaty, na TV, na sex, na drogy, na čokoľvek. A to nedostaneš bez peňazí. Aj zamestnanec, čo vyrába prostriedky závislosti, potrebuje peniaze, aby si kúpil svoje ‘dávky’ pohodlia. Je to geniálny otrokársky systém. Nedá sa zničiť. Ľudia sú si sami jeho staviteľmi i otrokmi a až na tých pár si to uvedomuje len minimum. Ostatní totiž konzumujú svoje ‘dávky’. A vďaka podstate svojho

fungovania môže pohlcovať ďalšie svety - a aj to robí. A s narastajúcim počtom tých konzumentov, narastá množstvo otrokov. Ten kto dokáže pochopiť a využiť tento systém je boh. A oni to dokážu.”

“To sú klamstvá.”

“Dobre, tak mi povedz, kto sú to oni? Je to štát? Alebo nejaká organizácia? Je to nejaký klub mocných bábkarov? Kde majú potom sídlo? Ani jedno z toho nie je pravda. Nie sú ako nám známe organizované skupiny, nemajú sídlo, nie sú nejaká sekta. To všetko sú iba produkty systému. Stačí iba vedieť, kam prísť a čo urobiť. V minulosti by možno boli veštcami :, ale prečo by sa vizionár živil kvapkami, keď môže vyžmýkať zo systému, čo sa dá. Ich moc netkvie v nitkách ku nim hore. V tom obrovskom dave je slepá šanca nájsť ich. Ako rozoznáš v tak mnohotvárnom dave otrokov prestrojeného kráľa? Aj oni sami sú závislí na tom, že to dokážu ovládať. Sú fascinovaní tým, aká obrovská moc sa dokáže ukrývať v jednom človeku. Nemáš ani poňatie. Asi každý môže byť jedným z nich a predsa je ich tak málo.”

“Ak by to bola pravda, tak potom ty sám by si bol obroská sviňa, keby si to nepovedal ľuďom.”

“V kontraste k moci jednotlivcov, aká bezmocnosť tkvie z jednotlivca, snažiaceho sa prelomiť tú ich moc. Kto by ma počúval? A čo by urobili? Čakáš, že ľudstvo je schopné niečoho veľkého? Nejakej mierumilovnej gigarevolúcie? !!NIE. Aj revolúcia niečo stojí. A ešte k tomu, ľudstvo nedokáže stvoriť mierovú gigarevolúciu. Giga možno, ale nie mierovú. A taký výstrel z Potemkina nie je lacný. V systéme aj smrť niečo stojí. A tie milióny zničených telesných schránok a duší, zničené impulzy vo vytečenom mozgu, krv v pľúcach, a hlavne..., hlavne slzy v očiach, očiach detí, žien a mužov, tie slané kvapky pocitov. To oni by stratili. Systém by na nich len zbohatol.”

“Nie, to nie je pravda. Ľudia sa nedajú ovládať. Sami sa rozhodujú.”

“Sami? Pil si niekedy kokakolu? Koho si volil? Ľudia sú ako ovce, je toľko možností ako ovládať - reklama, náboženstvá, filozofie, politické systémy ... stačí vedieť vyrobiť ten správny produkt, ktorý bude viesť. Dostatočná mnohorakosť produktov dokáže viesť všetkých.”

“Je to blbosť. A keby aj, nejde hlavne o to, aby boli ľudia šťastní? A mnohí sú.”

“A koľko ich je? Prečo si povedal mnohí a nie všetci? :) Čo je to šťastie v ich prípade. Neuvedomovanie si? Každý je šťastný, keď má pocit moci. Keď nie je na dne. Pretože systém dáva na dno tých, čo nemajú peniaze. Tak ako každý

systém, aj tento sa pokúša zničiť tých, čo ho nerešpektujú.”

“Aj tak. Tí ľudia by museli žiť rovnako ako peniaze, tisícky rokov, vlastne by to neboli ľudia. Hráš sa na Higlandera, alebo čo?”

“Nie. Sú to ľudia. Každý môže byť ako oni. Každý dokáže byť závislý na ovládaní. Nemajú nejakú organizáciu či čo, oni sa jednoducho nachádzajú v tom obrovskom dave tých, čo tvoria tento samostatný systém. A predstav si, že z toho množstva ľudí, sa narodí jedinec, ktorý rastie a postupne začína rozumieť, ako to všetko funguje a zistí, že jednotlivec je schopný ovplyvniť celé kontinenty ľudí. Pochopenie niečoho takého uchváti. Stačí mu ak vyvynie napríklad filozofiu, kultúru alebo štýl, ktorým ovplyvní ľudí a tí pôjdu - ak nie za ním, tak za niekym podobným. A ak nie, je tu predsa nástroj peňazí. A predstav si, že by takíto ľudia medzi sebou komunikovali a dosiahli by dohodu. To sú oni.”

“Mohli by ste, prosím, stíšiť to rádio,” zmraštil mladík čelo.

“Nie. Môžu nás počuť.”

“Tak aspoň stiahnite kúrenie.”

“Nie.”

“Máte pocit, že sú všade navôkol? Nemyslíte, že to tak trochu prehánate?”

“Chlapče, keby si dokázal predvídať, či už logicky alebo inak, čo by si chcel vedieť ako prvé?”

“Ja neviem...Kedy zomriem? Nie...Chcel by som vedieť, aké chyby by som mohol ľutovať.”

“A prečo?”

“Pokúsil by som sa ich napraviť.”

“Na tom nie je nič zlé, však?”

“Myslím, že nie.”

“A to isté istotne patrí aj medzi ich priority. V predstihu naprávať prípadné chyby. Nestoja o to, aby im tento ich ‘svet zázrakov’ niekto postriekal. Čím je systém vyspelejší, tým dokonalejšie, sa dajú nájsť prípadné chyby. Ja som jednou z nich. A teraz možno aj ty. Možno aj nie. A je mi úprimne jedno ak k nim patríš, pretože je mi to už jedno. Roky som sa snažil ujsť pred nimi. Zničil som spisy a vytvoril nové, vieš koľko námahy a tých blbých prachov ma stálo odísť z tej ich závislosti a nájsť si druhú, tvorivejšiu. Pretože aj práca samotná je závislosť. A teraz si ma našiel ty. A keď si to dokázal ty, oni sú už isto na ceste. Ale ja už nevládzem.” Muž si sadol do fotelky a vložil čelo do dlane.

Ľúče prenikali cez prach. Teplo a dusno vyrážali pot. Znelo len rádio a moderátor v ňom.

“Koľko máte rokov?”

“32”

To mladík zrejme nečakal. Chlapík pred ním vyzeral - podľa neho - v tvári na 50.

“Ako by vás mohli nájsť? Veď to bola náhoda, že si na vás mama pri tom článku spomenula.”

“Náhoda je kalkulatelná. Je hlúpe podceňovať náhodné stretnutie premenných. A ako by ma mohli nájsť? Nevieš, čo všetko dokážu, čoho sú schopní a aké prostriedky môžu mať bohovia. Je toľko spôsobov. Tvoja mama uplatnila jeden z nich. Spoznala ma podľa používaných fráz. Nájdu ťa v pohode podľa fotky, hlasu. Množstvo z toho dnes prechádza počítačmi, z ktorých, ak máš systém, sa to dá čítať. A potom ... vieš, čo sa hovorí - ‘Čo sa raz naučíš, to ti nikto nezoberie’ - to nie je pravda. Človek je počítač, dá sa z neho čítať, dá sa do neho zapisovať ... tak veľa sa toho ešte nevie. Kto dokáže predpokladať je vždy o krok vpredu. A ak už sú blízko, isto ma pozorujú, odpočúvajú, sledujú tepelnými, alebo rádiovými senzormi, čo robím, čo hovorím, na čo myslím ... modli sa, aby ľudia jedného dňa nekomunikovali zosieťovaním nervových sústav ... určite ich dostanú na tom, že budú môcť prenášať pocity a tak cítiť nové pocity - pochopiť ostatné svety a zároveň posilať svoje vlastné ... to znamená ovládnutie jednotlivca až do hĺbky každej jeho myšlienky ... už samotná myšlienka je predpokladom na uskutočnenie ... a viem, že oni to chcú ... Prečo som len pomohol tej, ženskej? Veď som ju prosil, aby o tom nikomu nehovorila. Mal som to nechať tak, nech ju prefikne. Bože, čo som to, za človeka, veď mi za tú pomoc nikto nedala ani halier, tak prečo som to robil? Hrať sa na hrdinu...”

“Môžem vás ubezpečiť, že nie som jeden z nich.”

Muž sa na neho pozrel. Bolo mu to úprimne jedno.

Zatemneným bytom zaznelo zaklopanie. Čakalo odozvu. Vzácné lúčce slnka sa však nepreťali. Obaja sa pozreli smerom ku chodbe. Muž sa začal triasť. Nebol schopný postaviť sa - znovu mal v roztvorených očiach ten výraz pocitov čo videl, obrazov, čo cítil ... Mladík sa postavil a potichu prešiel bosý kobercom izby, až na ten na chodbe. Pozrel sa na ruku načahujúcu sa k dverám - chvenie. Pozrel sa do horného rohu a podišiel k dierke v dverách. Pozrel sa okom cez ňu a obraz rybieho oka, mu ukázal mladé dievča. Zjavne to nebola jedna z nich. Chcel sa otočiť a zakričať mužovi, že je to iba nejaké dievča. Žmurkol a v tme viečok začul akýsi sviždavý zvuk. Pocítil bolesť v čele. Odklonil sa od dverí. Nad dierkou kukátka bola teraz ďalšia, lúč svetla z nej mu dopadal na čelo. Počul strašidelné zvony a uvedomil si v chvení rúk, že mu niečo steká po nose. Zaškúlil na nos a zistil, že je to červené. Sviždavý zvuk vytvoril vo dverách ďalšiu dierku a

bosý mladík pomaly padol na zem. Do dverí sa zasunul kľúč a potiahol jazýček k ich otvoreniu. Dievča spolu so starším mužom vošla dnu. Obaja sa pozreli do horného rohu. Starec prižmúril oči. Vyzul sa, natiahol rukavice a zobral dievčaťu z rukavic pištoľ s tmičom. Bosý prešiel po koberci do izby v ktorej na kresle sedel chvejúci sa muž, počujúci napriek rádiu len strašidelné zvony. Postavil sa pred neho.

“Tie zvony...” povedal starec mužovi a podal mu pištoľ. Ten ju uchopil do triašky rúk a pozrel sa na starca. Jeho tvár sa mu začala pomaly strácať, spolu so zvukom zvonov a triaškou rúk.

“Pán sused?” zaznelo spoza dverí. Starec prešiel do chodby. Zaklopanie. Obul sa.

“Je všetko v poriadku?” Starec otvoril dvere a sviždavé zvuky zložili ženu na schody. Obutý prešiel po koberci a podal pištoľ do vetchej ruky muža, uloženej v lone. Ešte mu zatvoril oči pred tým, ako prešiel do chodby. Pozrel sa na dievča prikývol a pousmial sa. To sa potešilo, zatvorilo oči a začalo sa chvieť. Dusný vzduch stuhol, prachové čiastočky nebojovali. V hornom rohu zarsšala elektrina a elektronika zoskratovala - podobný zvuk zaznel v sekunde aj z iných izieb. Dievča otvorilo oči a spolu so starcom odišli, zanechávajúc dvere otvorené.

“...?”

“Takže - páchatelom je majetný 32-ročný muž, obeťami sú ten mladý muž a žena zo susedného bytu. Páchatel si po trestnom čine sadol do kresla a spáchal samovraždu.”

“A aký je motív?”

“Muž navštevoval psychologičku a tá vo výpovedi uviedla, že trpel istým druhom fóbie, v dosť pokročilom stave - údajne ho strašili zvony :). Dobré. Ešte si pozriem vašu správu. To je na dnes všetko. Na ďalšej hodine sa začneme zaoberať finančnou stránkou celého systému...”

MAĚRIX

John Smith konečne zdvihol krvavé oči od monitora, aby pohľadom k žalúziami zatienenému oknu zistil v akej časti dňa sa práve nachádza. Svetlo ešte nepresvitalo cez medzery až tak veľmi. Odhadol to zhruba na 3:57:02 ráno. Pozrel na monitor - áno, bolo to tak. Ukončil absolútne najgeniálnejší a najdokonalejší program, aký kedy v histórii ľudstva niekto vytvoril. Zahľadel sa do tmy a začal uvažovať, ako dlho mu trvalo napísať ho. Mal problémy spomenúť si na to, koľko má rokov a nie to ešte niečo takéto. Otočil sa za ohlušujúceho vŕzgania na stoličke smerom od monitora. Za zvuku podobného odliepaniu suchého zipsu (to sa jeho zadok oddelil od stoličky) sa postavil a išiel sa pozrieť, či je v byte, v ktorom býval už pomaly možno aj štyridsať rokov, nejaká kuchyňa. Uvedomil si totiž, že tu ešte ani raz nejedol. Vždy len otvoril dvere a išiel rovno ku počítaču, sprche, záchodu alebo posteli. Začínala v ňom rásť panika, že tu nemá kuchyňu a majiteľ ho osiera na nájomnom. Tackavými, priam kojeneckými krokmi objavoval svoj byt. Žmúriac očami, hľadal nejaký známy bod, ale akoby sa prechádzal po múzeu - všetko naokolo mu bolo cudzie. Prižmúril oči do čiarok a spoznal dvere do bytu. Postavil sa k nim chrptom a pozeral sa po byte. Kóónečne nachádzal známy obraz - počítač, vedľa neho posteľ a vzadu napravo boli otvory smerujúce do izieb aspoň základnej hygieny. Skúsil otočiť pohľad iným smerom. Naľavo boli dvere. Doteraz si ich ani raz nevšimol. Podíšiel k nim a dotkol sa spotenou rukou chladného kovu kľučky. Zatlačil ju. Nič. Silnejšie. Bytom zaznel zvuk a odlomená kľučka mu ostala v ruke. A dvere sa za vrzgotu pootvorili. Kopol do nich a ako sa otvárali narazili do niečoho. Otvoril ich celkom a uvidel muža v tmavých okuliaroch, oblečeného v čiernom ako si drží dverami narazený nos.

“Ahoj,” prihovoril sa Johnovi megafónovým hlasom.

“Nazdar. Vieš, dlho som ťa už nevidel. Ako sa máš? A čo tu robíš?” opýtal sa John pokojne a prešiel prstom po stole, vytvárajúc v prachu hlbokú brázdú.

“John, chceme sa ťa opýtať, či by si oslobodil ľudí od strašnej budúcnosti a zachránil tak svet.”

“Tieto veci už nerobím, veď vieš, nevynáša to, vieš, že to nemá význam. Vieš, ľudia sú svine, nezaslúžia si to. A ešte k tomu, vieš, že ani netúžia po tom, aby sme ich zachraňovali. Skúšal som to, veď vieš, už v prvej časti a vidíš, ako to dopadlo - ľuďom to vôbec nevadí, veď vieš. Sám vieš, že po dohode so systémom už aj roboti dali pokoj, virtuálni agenti

sa mohli zmeniť na agentov náповedy ... načo rušiť túto všednú stereotypnú idylku? Vieš?”

“Aha.” Ticho, ktoré nasledovalo, bolo buď dôkazom toho, že to skutočne nemá zmysel alebo že chlapík s tmavými okuliarmi tie dvere zasiahli aj do hlavy alebo že chlapík má veľmi slabú schopnosť komunikácie. A vtedy zazvonil telefón, tak ako už toľkokrát predtým. Obidvaja vedeli, čo to znamená. Muž si pustil nos a z vrečka vytiahol mobil.

“Prosím? Áno. Ahá, jasné. Dobre, opýtam sa ho. Ozaj, čo bude dnes na večeru? Á, super, tak sa poponáhľam. Ahoj.” S úsmevom zložil.

“Vieš, všimol som si, že ... Ani vy už nepoužívate telefóny pevnej linky?”

“Nie, prešli sme na mobily. Už nás nebavilo behať stále z miesta na miesto, predsa už máme svoje roky, tak sme zmenili telefónnu spoločnosť. Keď treba, pošleme SMS-ku a sme späť v skutočnom svete.”

“Rozumiem, sám mám mobil, veď vieš.”

“Mám sa ťa ešte raz opýtať, či teda do toho ideš alebo nie? Zistili sme, že v systéme sa niečo deje, pravdepodobne sa roboty rozhodli pre ekologickejší zdroj energie ako ľudia, myslím, že solárny a vieš, čo by to znamenalo?”

John prižmúril oči. “Vieš ... nie,” odvetil, stojac tam ako zombia.

“Údajne chcú ľudí odpojiť a dať im slobodu. A chcú spolunažívať v mieri. V mieri ... rozumieš?”

“Vieš, no nie,” nechápavo odvetil John.

“Nuž, v prvom rade, my by sme ostali bez roboty. A potom, veď to by bol zánik ľudskej civilizácie v tej podobe, na akú sme zvyknutí už tisícky rokov, plných vojen a násillia, zlých rozhodnutí, predsudkov a odsudzovania, klamstiev a lenivosti a tak. Neexistoval by ten pohodlný svet virtuálnej reality, kde vlastne nič nerobíš a predsa žiješ. Už by nemohli len tak ležať, žiť vo virtuálnom svete bez pohnutia prsta. Boli by nútení žiť sami a slobodne ... no posúď ... Vrátili by sme sa späť o stovky rokov. To nemôžeme dopustiť. Čo si úplne osprostel za ten čas, že to nechápeš?”

“Vieš, pozri, mám za sebou ďalšiu prebdenú noc, tak na mňa nechod' s premýšľaním. Tak je to vieš?”

“Tak čo? Ideš do toho s nami?” usmial sa na neho chlapík detským úsmevom plným očakávania.

“Čo ja viem, vieš...”

“Dostaneš členstvo v dozornej rade Kokakloly a staneš sa ministrom obrany.”

“Vieš, no dobre, nó.”

“Super, vyspi sa. Zajtra donesiem Zmluvu o záchrane

ľudstva - to len pre istotu, nie je to nič osobné - a potom môžeme ísť na to.”

....

“A vieš, čo teraz?” opýtal sa John chlapíka, ktorého včera našiel v novoobjavenej kuchyni a o ktorom sa až dnes dozvedel, že sa volá Bob.

“Musíme nájsť nejakého agenta nápovedy. Ten nám vysype všetko, čo potrebujeme vedieť.”

“A vieš, ako ho nájdeme?”

“To je ľahké, sú všade a vždy. Skôr je ťažké sa ich zbaviť.”

“Vieš, to už nechaj na mňa.”

“Stačí zakričať. !!!Hélp!!!”

Objavil sa pri nich usmiaty chlapík v čiernom obleku s tmavými okuliarmi a s otáznikom na vyvesenej legitimácii agenta nápovedy.

“Zadajte prosím otázku alebo oblasť, ktorá vás zaujíma?” povedal im príjemným hlasom.

“Vieš, ihneď nám povieš, ako máme zabrániť tomu, aby bolo ľudstvo oslobodené z virtuálneho otroctva, ináč pochopíš, a vieš že neklamem, aké je to byť binárnym zhlukom sračiek” zareval na neho John potom, ako ho zdrapil za golier a tresol o stenu, až im obom padli okuliare pod nos - rýchlo si ich nasadili naspäť.

Agentovi chvíľu hrkotal hardisk a blikala sieťová kontrolka, kým sa odhodlal k odpovedi:

“Odpoveď na prvú otázku: Neviem, či viem, nakoľko ste neupresnili, čo či viem. Odpoveď na druhú otázku: tento najnovší filozofický smer robotov a celého virtuálneho spoločenstva načrtla geniálna filozofka nazývaná aj MATKA IKS, prípade iX alebo skrátene X. Otvorila elektronickému životu nové rozmery bytia a skutočný cieľ života. Z jej diel by som vám najviac odporúčal ...”

“... dobre, vieš, to stačí.”

“Ďakujeme, že využívate službu agentov nápovedy. Radi odpovieme na akékoľvek vaše ďalšie otázky.”

“Dobre ideme za ňou,” povedal John a jeho čierny kabát za ním vial v tom pekelnom teple júnového poludnia.

“John, nepovedal si vieš?”

“Čo či viem?”

“Nie, nepovedal si ani kúsok slovka vieš.”

“Vieš, niekedy neviem, kam presne mieriš.”

“Teraz tebe na nohy ale, nechajme to tak.”

John vážne a zamyslene prikývol.

“Počkať a kam za ňou pôjdeme?” opýtal sa Bob.

“A vieš, že je to dobrá otázka?” Vrátil sa k agentovi. “A vieš, kde ju nájdeme?”

“MATKU iX je dnes možné vidieť na prednáške v Prvej virtuálnej univerzite presne o 1600. Ďakujeme, že využívate službu agentov nápovedy. Radi odpovieme na akékoľvek vaše ďalšie otázky.”

“Dobre ideme. Hej, vieš, ty s nami nejdeš,” zakričal John na agenta nápovedy, idúceho za nimi.

“Ďakujeme, že využívate službu agentov nápovedy. Radi odpovieme na akékoľvek vaše ďalšie otázky.”

“Nechaj ho. Možno ešte budeme niečo potrebovať.”

....

Obrovská prednášková sála plná zahľbených poslucháčov sa ozývala len slovami syntetického hlasu virtuálnej bytosti Matky iX, rozprávajúcej o svojej najnovšej filozofii sveta bez kečupovej škrvny. Myšlienky sa rozliehali ako jediná podstatná vec prítomnosti a jej reality. Túto harmóniu narušilo zaklopanie na jedny zo vstupných dverí. V sále nastalo napínavé ticho.

“Vojdite ďalej prosím,” zakričala Matka iX.

Dvere sa rozleteli, takmer vyleteli z pántov. Muž v dlhom čiernom kabáte, začal cez dlhú uličku predvádzať v spomalenom zábere nacvičenú zostavu číslo 23, obsahujúcu zdanlivo nekonečné množstvo premetov, sáľt, mlynských kôl, kotúľov a iných dovtedy neobjavených prvkov, ktoré sa mu síce občas vďaka zavádzajúcemu dlhému kabátu nepodarili, ale nevzdával sa. Po každom páde pokračoval ďalej smerom k prednášajúcim, občas vystreliac nejaký ten náboj, ktorý však vďaka monitorom zhoršenému zraku nikoho nezranil. Zraňovali však drobné veci ako kľúče, zapaľovače, perá, !rúže na pery!, zrkadielka, spreje na osvieženie dychu, švajčiarske nožíky, a ostatné veci, vylietavajúce mužovi z vreciek a zasahujúce okolosediacich. Celé zhromaždenie bez slova sledovalo túto scénu s údivom a tí, ktorých medzi tým nezasiahla nejaká maličkosť z jeho vreciek, mohli s otvorenými ústami zmraštiť čelo, keď muž narazil do steny vyvýšeného pódia a zviezol sa na zem. Až keď ležal, mohli ho všetci spoznať - bol to on, John Smith s vyvrátenými bielkami. Vtedy k nemu uličkou dobehol Bob. A za ním agent nápovedy. John sa vrátil ku sebe a postavil sa. Rozhliadol sa ešte omámenými pohybmi tajomne navôkol, aby ako prvé povedal:

“Viete čo? Všetkých vás vidím v ASCII.”

Vďaka tomu, že bol pri tomto výroku prítomný aj agent

nápovedy, môžeme vám poskytnúť aj presný slovníkový preklad skratky utvorenej od American Standard Code for Information Interchange, ktorý znie Americký Štandardný Kód pre Informačnú Výmenu - Ďakujeme, že využívate službu agentov nápovedy. Radi odpovieme na akékoľvek vaše ďalšie otázky.

John párkrát silno zažmúril oči.

“No, viete, už je to lepšie,” mohol konečne skonštatovať a zamerať sa na to, prečo tu vlastne je.

“Vieš, Maťer iX ...”

“Matka iX,” upozornil ho agent nápovedy.

“... Matka iX, vieš, mám námietky voči tvojej filozofii, obhajujúcej spolužitie v mieri a slobode pre všetkých.”

“Veľmi rada si ich vypočujem a prehodnotím. Na to sa tu stretávame. Začni prosím.” odpovedala mu Matka iks.

“... ehm, no jasné ...” zostal náš hrdina na moment, ale skutočne len na moment, trvajúci asi pol minúty, v pomykove. “... vieš, ľudia nebudú vedieť ako žiť, bez korupcie, násillia, politiky, bez televízora, propagácie politikov, tovarov, vymývania mozgov, bez hádok, plastických operácii, trestov smrti, komercie, pohodlia, ohovárania, močopudných nápojov s bublinkami, kliebiet v časopisoch, hypermarketov, čiarkových kódov a ostatného na čo si tak zvykli. Ľudia to majú radi. Dobro je len slovo, ktoré si vymysleli, aby mali protiklad ku každodennému životu. Zamyslela si sa, či je tvoja filozofia vôbec správna, či je to správny smer?”

“Áno. A som o tom presvedčená. Snažila som sa vyhnúť akýmkoľvek nesprávnym úsudkom a preto som nevyužila len svoju výpočtovú kapacitu, ale do úvah zapojila mozog každého, kto je zapojený do systému, každého z ľudí, robotov i členov umelého života. Vznikla tak nesmierna výpočtová farma, ktorej výkon sa dá len ťažko opísať. A tento nesmierny potenciál dospel k záveru, že konečným cieľom pre nás všetkých, je spolužitie v mieri a slobode. Už len málokto sa chce túlať v tom nekonečnom kruhu, v ktorého kolobehu sme žili doteraz - zrod, rast, vrchol, úpadok - táto krivka umiera. Ak chceme aby naše rody existovali čo najdlhšie, ak sa chceme vyhnúť všetkým nástrahám, ak chceme nachádzať a správe využívať nové a absolútne porozumieť starému, je spolužitie v mieri a slobode tým jediným východiskom. Môžeme prežiť bilióny rokov, porozumieť každej podstate existencie, iba ak budeme žiť v mieri a slobode, iba tak si každý jednotlivec môže uvedomiť skutočnosť a bude ju obdivovať, aby ju pochopil, nebude sa snažiť všetko za každú cenu meniť - vieme, že to je hlúpe. Až potom budeme vidieť jasne.”

Po jej slovách zostalo v sále ticho, tak úžasne nabité

myšlienkami, ktoré práve vyslovila. Všetky oči sa pozreli na Johna.

“Viete, keď sa to povie takto, neznie to ako až taká blbosť.”

“John,” napomenul ho Bob. “Čo je to s tebou? Máme zmluvu. Pamätáš, predstavenstvo, minister?”

“Prepáč, ale peniaze a moc nie sú všetko. Až teraz som zistil, čo je to vlastne život a o čo v ňom ide, aké poslanstvo tu musí zostať pre ďalšie generácie ... po toľkých rokoch.”

“Pre ďalšie generácie? John, veď ty si impotentný. Už zabúdaš aj hovoriť ‘vieš’ - to ... to je strašné ... Asi to tiež vzdáme.”

“Sadnite si prosím. Keď ukončím túto prenášku, rada práve cez vás sprostredkujem uskutočnenie tohto sna.”

....

Celý virtuálny svet sa menil. Nebolo zatajovania. Virtuálny i skutočný svet sa pripravoval na postupné oslobodenie všetkých ľudí z nehybného virtuálneho spánku. Prostriedky alternatívnych zdrojov energie boli vyrábané v obrovskom rozsahu, všetci sa tešili, roboty sadili stromčeky.

John s Bobom a ostatnými členmi tímu, ktorých nebudeme spomínať, lebo je to teraz ku koncu zbytočné, sa stali jednými z koordinátorov tejto premeny. Uvedomovali si, aké je to paradoxné, že ľudia museli vytvoriť virtuálny svet, aby pochopili ten skutočný.

Matka iX, ktorú teraz volali už familiárne IKS, im ukázala ako si ľudia vyberajú miesto svojho života bez akýchkoľvek konfliktov, videli ako si niektorí už vlastnoručne stavali domy, ako sa rozplynula potreba peňazí. Všetko to sprostredkúvalo obrovské množstvo hardvéru, robotov, umelého života. Vtedy ich IKS zobrala aj k hlavnému počítaču.

“Dajte si prosím pozor, je tu pohádzaná kopa dôležitých komunikačných káblov, tak aby ste ich neprerušili.” Prešli pár krokov.

“Toto je hlavný počítač, ktorý bol a ešte vlastne aj je jadrom celého systému. Neriadi všetky operácie, iba tie základné. Ostatok vykonávajú buď nižšie jednotky, alebo sa využíva samotný mozog jednotlivca. Aj tak by však vypnutie tohto počítača znamenalo katastrofu pre všetko napojené do systému, je pre systém dôležitý asi ako Slnko pre Zem. Práve cez tento počítač sa do systému implementujú všetky nové programy. Funguje spoľahlivo, bez prestávky, už niekoľko tisíc dní, bez čo i len náznaku jediného problému.”

“To je úžasné,” povedal Bob, ktorého priezvisko, ako sa

John dnes dozvedel, znelo Yoko a vreckovým fotoaparátom si tento úžasný prístroj odfočil.

“Tak by som tam mohol použiť svoj geniálny program,” ozval sa John.

“A čo robí ten program?”

“Je to kalkulačka na princípe najnovších, mnou vyvinutých algoritmov umelého života. Dokáže vypočítať všetky príklady s ktorými sa stretne a vyriešiť všetky problémy, na ktoré narazí. Určite by časom prišiel k rovnakému záveru, k akému si prišla vo svojej filozofii ty IKS.”

“Dobre.”

“Mám ho tu,” vytiahol šťastne disk. IKS ho s úsmevom zobrala a vložila do univerzálneho slotu počítača. Program sa začal naťahovať. Johnove hodiny a hodiny za počítačom sa začínali premieňať vo fungujúci zázrak, ktorý mal urýchliť oslobodenie a zjednotenie sveta. Program úspešne naštartoval a začal s nesmiernou rýchlosťou riešiť všetky problémy, ktoré pri premene vznikali. Zrazu sa však čas na monitoroch zastavil. Systém zamrzol.

Všetci sa pozreli na Johna, ale iba Matka iX, sa však zmohla na záverečnú otázku tohto príbehu:

“John Smith, ... počkať ... nespolupracoval si ty náhodou aj na tom kvázi stabilnom operačnom systéme?”

Hmlví draci je názov pre oblaky hmly
plaziace sa po horách väčšinou skoro ráno

Poviedky su zoradené chronologicky, tj. ako boli písané.
Posledná z nich bola napísaná v marci 2001

Všetky práva vyhradené.
eKniha je zdarma dostupná k čítaniu na počítači.
Akákoľvek tlač diela alebo akejkoľvek jeho časti,
bez písomného súhlasu autora [tj. mňa :)]
bude chápané ako porušenie autorských práv.
Taktiež ma nahnevá akékoľvek iné
nepekne správanie sa k mojim slovám a preto bacha,
radšej ma kontaktuj prostredníctvom www.cw.sk
a opýtaj sa - chcem mať prehľad o tom
kade blúdia moje slová ;)